

ZÍRINÇ YĀKΞNANÇ

Yesu tana ludambé 1:1-1:26

Luda Nini kipanaa 2:1-2:47

Yudanɔ Yesu yā sinaa 3:1-12:25

Pɔlu wëtəgəna káakude 13:1-14:28

Pɔlu wëtəgəna g̃en plade 15:1-18:22

Pɔlu wëtəgəna g̃en aakɔde 18:23-21:16

Pɔlu g̃ena Romu 21:17-28:31

Lésena Luda Nini yā musu

¹ Tiofilu, ma ònnɛ ma takada káaku g̃ūn lákũ Yesu kè nà kũ yā kũ à dàánneñ píñki zaa a naana gɔrɔ

² ari gɔrɔ kũ à yā dìte a zírinçne kũ Luda Nini gbânao, akũ Luda a sè à tà kâao a kînaa.

³ Zaakũ a ganaa gbera à a zîda mòñne à sèedayâñe kèñne dasi kũ à tò ò dɔ̄ sikaa sari kũ à bëñe. À a zîda mòñne gɔrɔ bupla à kpata kũ à bò Luda kînaa yā òñne.

⁴ Kũ ò kakarana, akũ à piñne: Àsun bo Yurusalémuro. Àgɔ lé kũ ma De sèáre dã, lákũ ma a yā òáre nà.

⁵ Zaakũ Yahaya gbëñø da'ite kè í gûmmɛ, ama gɔrɔ pla la mani á da'ite ke Luda Nini g̃ūn.

Tana kũ Yesuo ludambé (Maa 16:19-20, Luk 24:50-53)

⁶ Kũ ò kakarana le, akũ ò a là ò pì: Dikiri, gɔrɔ dí gûnn ïni Isarailanɔ kpata erañne yá?

⁷ À wèmima à pì: Á zé vĩ àgɔ gɔrɔ kesɔ gɔrɔ zaka kũ ma De dìte kũ a zîda ikooo dɔ̄ro.

8 Tó Luda Nini kìpaáwa, áni gbāna le àgō de ma sèedadeno ū Yurusalemu kū Yudea bùsu gu sǐnda pínkio kū Samaria bùsuuo ari à gé pé andunia léa.

9 Yã bire onaa gbéra Luda a sè ñ wára ari à gèe à sàtē ñ wéa ludambé lukun.

10 A tanaa gũn lákū ñ wé pé ludambéa nà, akū gbénón pla kenø bò ò zè ñ sare ò pókasa purano dana.

11 Ò pì: Galili bùsudenø, à kè dera á zëna áten ludambé gwaa? Yesu kū Luda a bò á té à tà kääo a kïnaa plì, ani era à su lákū a è áten tá gwe nà.

Yudasi gënëkënaa

12 Akū ò kìpa Kùkpé sìsíia ò sù Yurusalemu. Sìsíi pìi zà kū Yurusalemuo à kà lán kiloo do taka bà.

13 Kū ò kà, akū ò dìdi kpé musu, gu kū òdigó kún. Pita kú gwe kū Yuhanao kū Yamisio kū Anduruo kū Filipio kū Tomasio kū Batzloñmiuo kū Matiuo kū Alafeu né Yamisio kū Simo Kokarideo kū Yamisi né Yudasio.

14 Ñ pínsi ñ zïda kpà aduakënaaa leele kū Mariama Yesu dao kū Yesu dakünanø kū nɔgbë kparano.

15 Gɔrɔ birea Pita fùtē à zè Yesu ìba kū ò kà gbénón basuddo takano té à pì:

16 Ma gbénø, yã kū Dauda ò kū Luda Nini gbānao Yudasi kū à dò gbë kū ò Yesu kùnnøne are yã musu, tilasime Luda yã pì papa.

17 Ó gbë dome yã a baka kú ó zí díkïna gũn.

18 À zïte lù kū ògo kū à lè a vânikënaa gũnwo. Gwen à bákë à lèten, a nèsee pùtä a nukäninø bòtë pínsi.

¹⁹ Yurusalemudenɔ píンki yã pìì mà, akũ ò tó kpà gu piinɛ Akelēdama kũ n̄ buri yão. Tó pìì pì gbẽdéri zítɛ.

²⁰ Ò a yã ò Zabura takada gũn ò pì:
A bε gõ bezĩ ūmε,
gbẽke súngõ kú a gũn doro.
Ò pì dɔ:

Gbẽ pãnde gõ a gẽnɛ ū.

²¹⁻²² A yã mé à tò gbẽ kũ òdigõ téwáí gorɔ kú ó kú lelele kũ Dikiri Yesuo zaa Yahaya gbẽnɔ da'itekɛgorɔ ari gorɔ kũ Luda a bò ó téñɔ, ò n̄ gbẽ do bo àgõ de a vuna gan sèedade ū kúoo.

²³ Akũ ò gbẽnɔn planɔ bò, Yusufu kũ òdi pine Baasaba òdi pine dɔ Yusutu kũ Matiao.

²⁴ Akũ ò adua kɛ ò pì: Dikiri, n̄ gbẽ sǐnda píンki n̄sɛ dɔ. Gbẽnɔn pla díñɔ té ñ gbẽ kũ n̄ bò mɔwɛrɛ,

²⁵ de a bàka gõ kú kũ ókɔñɔ zìrinɔ zĩ díkīna gũn yãi, zĩ kũ Yudasí bòn à gɛe gu kũ kɔ sɛ kāao gũn.

²⁶ Akũ ò kàpaa kpà gbẽnɔn pla pìñɔ yã musu. Akũ líkpana Matia kũ, akũ ò a dà zìri gbẽnɔn kuri aweedonɔ té.

2

Luda Nini kipanaa

¹ Kū Pentikɔsi dikpɛ gorɔ kà, ò kú gu dokɔñɔa n̄ píンki.

² Kánto ò kĩni mà bona ludambɛ lán zàga'ĩa gbâna bà, akũ kpé kũ ò vutena wà.

³ Ò pó è lán ténenenɔ bà à fâkɔsa à dìdi n̄ baadia.

⁴ Akũ Luda Nini kipam̄ma n̄ píンki, akũ ò nà yâkeburi'onaaa lákũ Nini pì n̄ gbá lé nà.

5 Yuda kenɔ kú Yurusalemu gwe, ludayāmari kū ò bò andunia bùsu sǐnda píンki gūnnɔ ū.

6 Kū ò n̄ zuka piì mà, ò kàkarañȳ dasidasi, akū ò bídi kè, kū ò mà òtēni ñ gbē sǐnda píンki buri yā o.

7 Yā pì ñ kū gbāna à bò ñ sare ò pi: Yā'orii pìno bi Galilidenɔmè ñ píンkiroo?

8 À kè dera o mà òtēni ó baadi bùsu yā oo?

9 Patianɔ kū Midianɔ kū Elamunɔn ó ū kū gbē kū ò kú Mesoɔtamianɔ kū Yudeao kū Kapadosiao kū Pontuo kū Asiao

10 kū Firigiao kū Pamfiliao kū Misilao kū Libia bùsu kū à kú Sireni sareo kū gbē kū ò bò Romunɔ.

11 Yudanɔ kū gbē kū ò n̄ donȳ zé sènɔn ó ū kū Keretinɔ kū Larubunɔ, akū òtēn ma òtēn Luda yābonsare kenanɔ o kū ó baadi buriyānɔ.

12 Yā pì ñ kū gbāna ò bídi kè, òtēn kɔ lala òtēn pi: Yā kpate takan gwee?

13 Gbēkenɔ sɔ òtēni ñ lalandi ke ò pi: Í mē à ñ kū.

Pita waazikənaa

14 Akū Pita fùte à zè kū a gbē kpara gbēnɔn kuri aweeedonɔ à yā ò gbāngbān à pi: Ákɔnɔ Yudanɔ kū gbē kū á kú Yurusalemunɔ píンki, à sã kpá à tó mà yā pì oáre.

15 Í dí gbē pìno kū lákū átēn da nàro, zaakū kɔnkɔ mɔ kẽndon tera.

16 Yā kū annabi Yoeli òon dí:

17 Luda pi:

Gɔrɔ kpèdenɔ zĩ mani ma Nini pisi gbē sǐnda píンkia, á négbēnɔ kū á nénɔgbēnɔ ni annabikeyā o, á kefennanɔ ni wégupu e, á mare zɔkɔnɔ ni nana o.

18 Gɔrɔ birenɔa

mani ma Nini pisi ma zɔblerinɔa

gōgbēnō kū nōgbēnō ní píンki
oni annabikēyā o.

19 Mani sèedanō ke musu,
mani yābonsareno ke andunia gūn,
aru kū téo kū túsukpe síi lukuo nigō kún.

20 Ifāntē ni sira kū,
mōvura ni tēra kū lán aru bà
ari Dikiri sugorō zōkō gakuride gō gē ká,
21 gbē sīnda píンki kū òdi Dikiri sísino ni bo.

22 Isarailano, à yā dí ma. Lákū á dō á zīdané nà,
Luda Yesu Nazera mōáré a gbē ū kū daboyānō kū
yābonsareno kū sèeda kū à kè a gāi á téno.

23 Luda zēo a poyenyīna kū a dōnaao gūn kū ò a
kpàáwa, akū a tò kifirinō a pà lía ò a dè.

24 Akū Luda ga bàa pòroa à a vù, zaakū à zé vī kū ga
ni fō àgō a kūnaro.

25 Zaakū Dauda a yā ò à pì:
Madigō Dikiri e ma wén gorō sīnda píンki,
lákū à kú ma ɔplai nà
póke ni ma lukaro.

26 Abire yāin ma pō dīgō nna,
ma nèségūn pù.

Ma tāmaa vī kū ma mè nigō kun,

27 zaakū īni ma tó mira gūnlo,
īni we n gbē kū à kú adona yagi kūro.

28 N ma da wēndi zéa,
ma pōnna nigō pana n kīnaa.

29 Ma gbēnō, mani fō mà ó dizi káaku Dauda yā oáré
swáswa. À gā ò a vī a mira kú wēte dín ari kū a
gbārāo.

30 A annabikē gūn à dī kū Luda lé sèawa à pì, áni a
burinō doke ká a kpatan.

31 Dauda gĩnake à Arumasihu vuna gan è, akũ à a yã ò à pì: Luda ni a tó mira gũnlo, ani we a mè yagi kûro.

32 Yesu piin Luda a vù gan. A sèedadenoñ ó ũ ó pínsi.

33 Vutena Luda oplai à a Nini kû à a lé sèwere sì a Dea. Yã kû áten e aküsõ áten ma tera de Luda Nini kû à pisiwá ūme.

34 Zaakû adi ke Dauda mé à fute à gëe ludambero, à pì:

Dikiri ò ma dikirine à vute a oplai

35 ari àgõ a iberenõ kene a tìntin ũ.

36 Isarailanõ, àgõ dõ sãnsân kû Yesu kû a a pà líaan Luda dite Dikiri ũ, Arumasihu ũ dõ.

37 Kû ò yã pìi mà, à ní zõ, akû ò Pita kû zìri kparanoñ là ò pì: Gbêno, óni ke deraa?

38 Akû Pita piñe: Á baadi nese lite à da'ite ke kû Yesu Kirisi tóo, á durunnanoñ ni këawa áni Luda Nini sí gba ũ.

39 Zaakû lé kû Luda sèe pì de á pô ūme kû á nénoñ kû gbé kû ò kú zânoñ, gbé kû Dikiri ó Luda ni ní sisipinoñ ní pínsi.

40 À yã pändenoñ òníne dasi à nàkaramma à pì: À á zîda bo gbâragbé vâni dînoñ té.

41 Akû gbé kû ò a yã pìi sînoñ da'ite kè. Zî birean ò kàra ní té gbênoñ wàa gëro.

42 Ò laakarii dò zîrinoñ yâdannenaa kû kôgbékennaa kû Dikiri pôblennaa kû aduakennaa.

Yesudenõ kunna kû kô

43 Zîrîi pînoñ ten sèeda kû yâbonsarenoñ ke, akû vîna gbé sînda pínsi kû.

44 Dikiri náanikerinó píンki gà dokõnõmε. Pó kú ò vĩnó gò ní píンki pó ū.

45 Tó ò ní pó kú ò vĩnó yìa, òdi a ḡo kpaatetekõnε lákú baadi bɔkɔtε de nà.

46 Lákú gu dìgɔ dɔ nà òdigɔ kɔ kakara Luda ɔnn, òdigɔ pó ble kɔ b ea kú pønnao kú nèse mèn doo.

47 Òdigɔ Luda tó kpá, akūsɔ òdigɔ nna kú baadi píンkio. Dikiri dìgɔ gbε kú átεni ní sura banɔ kara ní té lákú gu dìgɔ dɔ nà.

3

Gɔgbε εre werekɔnāa

1 Zíkea Pita kú Yuhanao gèe Luda ɔnn fānante mò aakɔ aduakegorɔa.

2 Gɔgbε ke kú gwe ò a i εre ūmε. Lákú gu dìgɔ dɔ nà òdi a sé ò su ò a ditε Luda ɔnn gānu kú òdi pi Gānu Mana gūn. Gwen àdigɔ bara ke gbε kú òtεn gε ɔn pìi gūnnɔa.

3 Kú à Pita kú Yuhanao è, òtεn su gε Luda ɔnn, akū à baraa kérma.

4 Ó wé pèa, akū Pita pìnε: N ó gwa la.

5 Akū à wé pérma àtεni ní gba dā.

6 Akū Pita pìnε: Má ḡo vĩro, ama pó kú má vĩn mani n gba. Kú Yesu Kirisi Nazera tó o n fute n táa o.

7 Akū Pita a kù a ḡplaa à a fute a zè. Gwe gònɔ a gbálanɔ kú a gèsewaano gbána kù.

8 À vñ à zè, akū à nà táa'ona. À gε kúñwo Luda ɔnn àtεn táa o àtεn vñvñ àtεn Luda sáabu kpá.

9 Baadi píンki a è àtεn táa o àtεn Luda sáabu kpá,

10 akū ò a dɔ̄ barakεri kū àdigō vutε Luda ὡnn Gānu Manan ū, akū yā kū à a lè n̄ kū gbāna à bò n̄ sare.

Pita waazikεna Luda ὡnn

11 Lákū à na Pita kū Yuhanaoa nà gu kū òdi pi Sulemanu èdan, akū baadi píンki tēn gē n̄ kīnaa, kū yā pìi bò n̄ sare yāi.

12 Kū Pita gbēnɔ̄ è, à pìníne: Isarailanɔ̄, bó yā mé à tò yā pìi bò á saree? Bó yā mé à tò á wé fīwá lee? Átēn da ó zīda gbāna kesɔ̄ ó ludayāmana mé à tò gbē dí tāa ò yā?

13 Ó dizi káakunɔ̄ Ibrahī kū Isaakuo kū Yakubuo Luda gwenaan kpà a zīkeri Yesua. Ákɔnɔ sɔ̄ a a kpà gbānadēnɔ̄ a bo a kpε Pilati kū à zè kū a gbarēnaao are.

14 A bo Luda gbē mana kū à kú adona pì kpε, akū a wé kè Pilatia à gbēdεri gbarēare.

15 A Wèndikpammarii dè, akū Luda a vù bona gan. A sèedadēnɔ̄ ó ū.

16 Yesunaanikεna mé à tò gɔ̄gbē kū á a dɔ̄ átēni a gwa dí wèrekɔ̄ Yesu tó gbāna yāi. Yesunaanikεna mé à a gbà aafia á píンki wára.

17 Tera ma gbēnɔ̄, má dɔ̄ kū ákɔnɔ̄ kū á gbānadēnɔ̄ yā pìi kè wésirakεnaa gūmme.

18 Luda dò annabinɔ̄ne are, akū ò gīnakε ò pì n̄ píンki kū Arumasihu ni wétamma e, akūsɔ̄ à kè lε.

19 Abire yāi à nèse lite à are dɔ̄ Ludaa, á durun-nanɔ̄ ni kēáwa de à suáre kū nèsekpatεnaao

20 à Yesu kū à gīnakε à a dītεáre Arumasihu ū pì zīawa.

²¹ Séde àgō kú musu gĩa ari górc kū Luda ni pó pínci keke à ke dufu, lákū à dà a annabinoné nà ò ó zaa káaku.

²² Musa pì, Dikiri á Luda ni á gbëke sé annabi ú lán a bà. À yã kū ani oáré ma pínci.

²³ Gbë kū adi annabii pì yã ma sôro, Luda ni ade bo á té à a dëmè.

²⁴ Annabi kū ò Luda yã ònó pínci naana Samueli kínaa górc díkína baaruu kpà.

²⁵ Yã kū annabii pìnò òo kū Luda bàka kū à kú kū á dizi káakunò gò á pó ú, lákū à ò Ibrahînè nà à pì áni arubarika da andunia buri píngigu a buri gai.

²⁶ Kū Luda a zíkéri pì díté, à a zláwa káaku, de à arubarika daágú à á baadi kpé li a yávânikenoné.

4

Yakpatékéna kú Pitao kú Yuhanao

¹ Kū Pita kú Yuhanao tén yã o gbënoné, sa'orinò kū Luda kpé dogari gbë zókòo kū Sadusinò gènyí.

² Ñ pò fè kū òtén yã da gbënoné yái, òtén gènò vuna Yesu gún kpàkpa ke.

³ Akú ò ní kú ò ní dá kpésiran ari gu dò, zaakú gu gínake à sì kò.

⁴ Ama gbë dasi kú ò ní yã mànò Yesu náani kè ari ní gògbënò dasi kù à kà gbënon dùbu sôoro takà bà.

⁵ Kú gu dò, Yuda gbänadenò kú gbë zókònò kú ludayâdannerinò kàkara Yurusalemu.

⁶ Sa'oriki Anasa kú gwe kú Kayafao kú Yuhanao kú Alësando kú gbë kú ò de sa'oriki pì dané ünò ní pínci.

⁷ Ò sù kú Pitao kú Yuhanao gbänade pìnò are, akú ò ní lá ò pì: Bó gbâna ke dí tón a abirekú kèoo?

8 Akũ Luda Nini sù Pitaa à pìníne: Gbānadenɔ kũ gbẽ zɔkɔnɔ,

9 lákũ áteni ólala gbāra nà yã mana kũ o kè erenẽ yãi, deran o kè à werekɔa nà,

10 ákɔnɔ kũ Isarailanɔ píンki àgɔ dɔ kũ gbẽ kũ à zena á are dí aafiaa lè kũ Yesu Kirisi Nazera kũ a a pà lía Luda a vù bona gan tóome.

11 Lemé gbè kũ ákɔnɔ kpéborinɔ a pã kpài mé à gɔ kpé kusuru gbè mìde û.

12 Gbẽ pãnde ke kun kũ ani gbẽ sura baro, zaakũ andunia gũn píンki Luda dí gbẽke dite bisãsirinɔne à n̄ sura baro, séde àpii.

13 Kũ ò Pita kũ Yuhanao kùgbānakεnaa è, akûsɔ ò dɔ kũ talaka wésiradenɔmè n̄ û, à bò n̄ sare, akû ò dɔ sà kũ ò gĩnake ò kú kũ Yesuome yã.

14 Lákũ ò gbẽ kũ à werekɔanaa pì è ze nà n̄ sare, odi fɔ ò yâke ò doro.

15 Ò pìníne ò bɔte, akû ò yã gɔgɔ

16 ò pì: Óni ke dera kũ gbẽ pìnɔoo? Zaakũ Yurusalemudenɔn dɔ píンki kũ ò daboyã zɔkɔ kè, óni fɔ ò gíiro.

17 De yã pì sún dagula de adilaro, ò kpàkẽnyí pásipásí de òsun yã o gbẽkenε kũ tó pílo doro.

18 Akû ò n̄ sísí ò yã diteñne òsun yã o kesɔ ò yã dañne kũ Yesu tóoro sãnsã.

19 Akû Pita kũ Yuhanao wèrmma ò pì: À gwa á zidane. Á yân óni ma yá, ke Luda pó? A kpate mé à mana Ludanee?

20 Zaakũ óni fɔ ò gí ò yã kũ o mà akûsɔ o è oiro.

21 Gbānade pìnɔ èra ò vĩna dàdañyí, akû ò n̄ gbáre. Odi wétãmmana zé lero, zaakũ baadi píンki ten Luda sáabu kpá yã kũ à kèe pì yãi.

22 Gbẽ kũ ò werekõana daboyã bire kènεε pì zĩ kù de wɛ̄ buplala.

Yesudenɔ kùgbāna wékenaa

23 Kũ ò n̄ gbárε, akũ ò t̄ n̄ gbẽnɔ kĩnaa, ò òñne lákũ sa'orikinɔ kũ gbẽ zɔkõnɔ òñne nà.

24 Kũ ò mà, ò ó gbāna dò Ludaal eelε ò pì: Dikiri, mɔkɔn mé n̄ musu k̄e kũ z̄iteo kũ ísirao kũ pɔ̄ kũ ò kú n̄ gũnnɔ píni.

25 N̄ dà n̄ z̄ik̄eri ó dizi Daudanε kũ n̄ Nini gbānao, akũ à pì:

Bó yã mé à tò burinɔ t̄en zuka káa?

À k̄e dera òt̄en lé pã kpákūsū?

26 Andunia kínanc̄ t̄en z̄i soru kε, kpatablerinɔ t̄en kakara Dikirii kũ Kína kũ à kàao.

27 Yápurame, Hér̄odu kũ Pɔntiu Pilatio kàkara wẽtε dí gũn kũ Isarailanɔ kũ buri pãndenɔ n̄ z̄ik̄eri kũ à kú adona Yesu kũ n̄ ká kína ū pìii.

28 Ò k̄e lákũ n̄ gñakε n̄ zeo nà n̄ gbāna kũ n̄ pøyenyñnaooa.

29 Tera sà Dikiri, n̄ yã pásí kũ ò ma gwe. Ókõnɔ n̄ z̄oblerinɔ, n̄ ó gba lé ò n̄ yã o kũ kùgbānao manama.

30 N̄ ò dawá de ò gbẽnɔ werekõa ò daboyãnɔ kũ yãbonsareñɔ k̄e kũ n̄ z̄ik̄eri kũ à kú adona Yesu t̄o.

31 Kũ ò adua k̄e ò làka, gu kũ ò kɔ̄kakaranan yìgäyìgä, Luda Nini sùm̄ma n̄ píni, akũ ò ḡē òt̄en Luda yã oñne kũ kùgbānao.

Yesudenɔ n̄esedokɔ̄nɔkεna kũ kɔ̄

32 Yesu náanikérinɔ laasun dokɔnɔ vĩ kũ lédokɔnɔ. Ñ gbẽke dì pi a pó kũ á vĩnɔ bi a pómɛ adoro. Ñ pó píンki bi ñ píンki pómɛ.

33 Luda zírinɔ ten Dikiri Yesu vuna gan yã o gbẽnɔne kũ gbâna zɔkɔo. Ò Luda gbẽke zɔkɔ lè ñ píンki.

34 Póke dí kĩa ñ gbẽkearo, zaakũ gbẽ kũ ò bú ke kpé vĩnɔ dì yía ò su kũ a ḷgo

35 ò kpá zírinɔa, de ò kpá baadia lákũ à a bɔkɔtɛ de nà.

36 Levi buri Yusufu kũ à bò Sipiru bùsun kú ñ té. Luda zírinɔ tó kpàne Baanaba. Tó pìi pì Laakarikpatérii.

37 À bú kũ à vĩ yìa, akũ à sù à a ḷgo kpà zírinɔa.

5

Anania kũ Safirao

1 Gɔgbẽ kũ òdi pine Anania kun dɔ kũ a nanɔ Safirao. A zítɛ yìa

2 à a ḷgo fínti bò kũ a nanɔ dɔnaao, akũ à gèe à a kpara kpà zírinɔa.

3 Akũ Pita píne: Anania, bóyai n tò Setan dònne are le sée? N n zítɛ ḷgo fínti bò, akũ n éke tò Luda Ninine.

4 Gɔrɔ kũ ndi zítɛ pì yíaro, n pónloo? Kũ n yìa sɔ, lákũ ñ yei nà ñni kε kũ a ḷgoroo? À kε dera n yã bire kεna laasun lèe? Adi kε bisásirin n éke tònero, Ludan n tònɛ.

5 Kũ Anania yã pìi mà, à lètɛ à gà. Akũ vîna gbẽ kũ ò yã pìi mànɔ kù manamana.

6 Kefennanɔ gè ò biza dàala, akũ ò a sè ò gèe ò a vì.

7 Kū à kà lán awa aakō bà, yáke manaa sari a nanō sù à gè.

8 Akū Pita a là à pì: Ñ omēnē, a zítē pìi yìa lán dí bàn yá? À wèa à pì: Ee, lémē.

9 Akū Pita pìnē: Bó yā mé à tò a Luda Nini lè a gwàa? Gbē kū ò n zā vñonon kú kpélelēa, oni n sé ò bo kúnwo se.

10 Gwe gđnō à lètē a are à gà. Kū kēfennanō gè, ò è à gà, akū ò a sè ò gèe ò a vñ a zā sare.

11 Akū vñna sɔsi gbēnō kū manamana ní píンki kū gbē kū ò yā pìi mānō ní píンki.

Daboyānō kū yābonsarēnō

12 Luda zírinō ten daboyā kū yābonsarēnō ke dasi gbēnō té. Yesu náanikérinō dì kōkakarana ke leelē Sulemanu èdan ní píンki.

13 Gbē pāndenō dì we ò nàmmaro, ama gbē sīnda píンki dì ní tó nna sí,

14 ama gbē dasi kū òten Dikiri Yesu náani kēnō, gōgbēnō kū nōgbēnō ní píンki, òdigō kara ní té.

15 Akū ò gyārenō sètē kū wútēbōnō kū gyāresēbōnō ò n kátē zén, de tó Pita ten gētē, a nini le à da ní gbēkenōla yái.

16 Pari bò wētē kū ò kú Yurusalemu sareñon ò sù kū gyārenō kū gbē kū tānanō ten wari dōmmanō, akū ò wèrekōa ní píンki.

Wétāmma mōna zírinōne

17 Akū sa'oriki kū Sadusi gă gbē kū ò de a gbē ūnō fütē ò nèsegōbaa kpà kūnwo.

18 Ò zírinō kùkū ò n ká kpésiran,

¹⁹ akū Dikiri malaika sù à kpé pì zé wèñne gwāani à n̄ bōte à pì:

²⁰ À gé àgō kú Luda ḷnn, à wèndi dufu pì yā o baadi pínkine.

²¹ Zìrinɔ yā pìi mà, akū ò gèe Luda ḷnn kɔnkɔkɔnkɔ òten yā dañne.

Kū sa'oriki kū a gbēnɔ fütε, ò Isaraila gbānadenɔ kū n̄ gbē zɔkɔnɔ kàkara, akū ò dogarinɔ zì ò gé zìrinɔ bōte kpésiran ò su kūñwo.

²² Kū dogari pìnɔ kà gwe, odi n̄ le kpénlo. Akū ò èra ò tà ò píñne:

²³ Kū o ka kpé pì kīnaa, o lè gbànɔn tatana gíngin a dākpārinɔn kú kpélelea, ama kū o wè, ódi gbēke lenlo.

²⁴ Kū Luda ḷn dākpārinɔ gbē zɔkɔ kū sa'orikinɔ yā pìi mà, ò bídi kè lán yā pì de nà.

²⁵ Akū gbēke sù à píñne: À ma! Gbē kū a n̄ ká kpésira gúnnɔn kú Luda ḷnn òten yā dañne.

²⁶ Akū Luda ḷn dākpārinɔ kū n̄ gbē zɔkɔ ò gèe ò n̄ kūkū ò sù kūñwo yákete sari, zaakū òten vīna kε gbēnɔnε, de òsun n̄ pápa kū gbèeoro yāi.

²⁷ Kū ò sù kūñwo, ò n̄ zé gbānadenɔ arε, akū sa'oriki n̄ lala yāi à pì:

²⁸ O giáre sānsān à yā dañne kū tó pìo, akū a tò yā pì kpé àten da Yurusalemula píngki, akūsɔ á ye à gbē pì ga yā diwa yā?

²⁹ Akū Pita kū zìri kparanɔ wèñma ò pì: Luda yā mé à kù ò ma de bisāsiri póla.

³⁰ Ó dizinɔ Luda mé à Yesu kū a a lòko lía a dè pìi vù.

³¹ Luda a sè à vùtε a ḷplai Kínane Surabari ū, de à Isarailanɔ gba zé ò nèse litε à n̄ durunnanɔ kēñma.

³² Yã pìñō sèedadenoñ ó ū, ókõnō kū Luda Nini kū Luda dì kpá gbẽ kū òdi a yã manoaa.

³³ Kū ò yã pìi mà, n̄ p̄o f̄e manamana, akū ò ye ò n̄ d̄ede.

³⁴ Farisi kū òdi pine Gamalieli kú n̄ té. Ludeyādanneriime, gbẽ s̄inda píñki dì a t̄ nna sí. À fùte à zè à pì ò bo kū gbẽ pìñōo gĩa.

³⁵ Akū à píñne: Isarailan̄, à laakari ke yã kū á ye à ke gbẽ pìññeeea.

³⁶ Adi ḡì kero kū Tuda fùte àtēni a z̄ida dite a ka. Ò t̄ei lán gbēnōn wàa pla bà. Kū ò a d̄e, akū a iban̄ fâkōa, akū yã làka.

³⁷ A gbera Galili gbẽ Yudasi fùte gbēnō narogorōa à gbēnō gâté à nàawa dasi. À gâ se, akū a iban̄ fâkōa n̄ píñki.

³⁸ Maten oár̄ tera, àsun gbẽ pìñō yã daro, à n̄ tó. Tó n̄ p̄oyeina kū n̄ yâkēnan̄ bò bisâsiri kînaame, ani mì d̄e.

³⁹ Tó à bò Luda kînaame s̄õ, áni f̄ ò kpánn̄ero. À laakari ke z̄ikana kū Ludaõi.

⁴⁰ Ó a yã mà, akū ò z̄irin̄ s̄isi ò n̄ gbẽ. Ó ḡin̄ne ò yã o kū Yesu tó, akū ò n̄ gbâr̄e.

⁴¹ Z̄irin̄ bò gbânaden̄ kînaa kū p̄onnao, zaakū ò è ò kà kū ò wé'i daŕma Yesu t̄ yâi.

⁴² Lákū gu dìḡõ d̄ ñà òdiḡõ yã dańne Luda ñnn̄ kū n̄ bēn̄o, òdiḡõ Yesu baaru nna kpánn̄e kámmabonaa sari, òdi pi àkûm̄ Arumasihu û.

6

Kpanyîri gbēnōn supplan̄ ditenaa

¹ Goro birea kū Yesu iban̄ t̄en kara, n̄ Girikiyâmarin̄ t̄en yâkete kâ n̄ Eberuyâmarin̄i

ò pì, tó òtēn póbile kpaatē lákū gu dìgō dō nà, òdi pā kpá ní gyaanɔnɔimē.

² Akū zíri gbénɔn kuri aweeplanɔ Yesudenɔ sìsi ní píンki ò pì: À zé vī ò pā kpá Luda yāi ò laakari dō póbile kpaatenaaaro.

³ À gɔgbénɔ bo á té gbénɔn supplα, gbē mana kū ɔndɔ kū Luda Ninio pèkeremmanɔ, de ò ní dite zí pì gbē zɔkɔnɔ ū,

⁴ óni laakari dō aduakenaaa kū Luda yā'oínenaao.

⁵ Yā pìi kàngu ní píンki, akū ò Sitiví kū Luda Nini kū ludanaanikēnaao pèkerεaa sè kū Filipo kū Porokoruo kū Nikanɔo kū Timɔo kū Pamēnao kū Antiɔku gbē Nikola kū à Yudanɔ donyīzε sè yāo.

⁶ Ò gèe kūníwo zírinɔ kīnaa, akū ò adua kèníne ò nàríma.

⁷ Luda yā tēn dagula, Yesu ibanɔ tēn kara Yurusalemu manamana, akū sa'orinɔ Yesu yā sì dasidasi.

Sitiví kūnaa

⁸ Luda arubarika kū gbānao pèkerε Sitiví, akū àtēn daboyā kū yābonsareno ke gbénɔ té.

⁹ Aduakekpε ke kun kū òdi pi zídadenɔ aduakekpε. Ní gbēkenɔ bò Sireni kū Alesandariao kū Silisia bùsuuo kū Asia bùsuuo. Akū ò ibereε sè kū Sitiví ò lékpakɔa kè kāao.

¹⁰ Ama odi a fɔro ɔndɔ kū Luda Nini a gbà yāi.

¹¹ Ò té kà gbénɔn, akū gbē pìnɔ pì: O mà à bò Musa kū Ludao yā kpe.

¹² Ò Yudanɔ kū ní gbē zɔkɔnɔ kū ludayādannerinɔ laakarii fùtε, akū ò gèe ò Sitiví kù, ò gèe kāao ní gbānadenɔ kīnaa.

¹³ Akū ò sù kū sèedade ékənɔ ò pì: Gbẽ dí mé àdigɔ̄ Luda kpé kū a dokao vāni bo lakanaa sari.

¹⁴ Zaakū o mà à pì Yesu Nazera ni kpé pì kakate à ó futeokarayā kū Musa dàwərē lite sé.

¹⁵ Akū gbânade kū ò vutəna gwənɔ wé pè Sitivĩa ní píngi, ò è a ãn de lán malaika ãnn bà.

7

Sitivĩ yã'ona gbânadenɔ̄ne

¹ Akū sa'oriki Sitivĩ là à pì: N yã pìñɔ ò yãpuran yá?

² Akū à pì: Ma gbẽnɔ kū ma denɔ, à ma! Luda Gakuride bò à sù ó dizi káaku Ibrahĩa gɔrɔ kū à kú Mesopotamia bùsun, zaade à kpé à gé vute Arana.

³ À pìne: Ñ bo n bùsun n danənɔ té ñ tá bùsu kū mani mɔnnən.

⁴ Akū à bò Kaladia bùsuu pì gǔn à gëe à vùtə Arana. A de ga gbera Luda sù kāao bùsu kū á kun tera dí pìn.

⁵ Luda dí bùsuu pì zítə ke kpáa bee gëse doro, ama à a lé sènɛ à pì ani gɔ a pó ũ kū a burinɔ. Gɔrɔ birea sɔ̄ Ibrahĩ né vĩro.

⁶ Luda pìne lán dí bà: N burinɔ ni nibɔ ble bùsu pànden. Gwen oni zò blen, oni wé tāmma ari wɛ wàa pla.

⁷ Luda pì áni wari dɔ buri kū oni zò bleñnenɔa, Ibrahĩ buri pìñɔ ni bɔtə ò su ò donyï kearə gu dí pìn.

⁸ Akū Luda tɔ̄zɔyā dà Ibrahĩne a bàka kunna kāao sèeda ũ. Kū à Isaaku i, à tɔ̄zɔnɛ a gɔrɔ sɔraakɔ̄de zī. Len Isaaku kè Yakubunɛ le dɔ, akū Yakubu kè ó dizi káaku gbẽnɔn kuri aweeplanɔ̄ne le se dɔ.

⁹ Akū ó dizi káaku pìnc nèsegõbaa kpà kū ní gbëndo Yusufuo, ò a yìa ò tà kääo Misila. Luda kú kääao,

¹⁰ à a bò a wari sïnda píンki gñn. Luda Yusufu pìi gbà ɔndõ à tò à nna kū Misila kína Firi'aunao, akū à a dìte Misila bùsu gbë zökõ ũ kū a bë ɔnnwo.

¹¹ Akū nàa kà Misila kū Kanaanç bùsuuo píンki. Wari kè zökõ, ó dizi pìnc dí póke le ò blèro.

¹² Kū Yakubu mà póblewé kú Misila, à ó dizi pìnc zì gwe. Ní gena káakuden gwe.

¹³ A gèn pladen Yusufu a zïda mò a vñninõne, akū Firi'auna Yusufu danenç dë.

¹⁴ Akū Yusufu gbë zì a de Yakubua à mó kū a danenç ní píンki. Ní píンki gbënon baaakõ akuri aweeesɔɔromé.

¹⁵ Akū Yakubu gëe Misila. Gwen à gàn kū ó dizi pìnc ní píンki.

¹⁶ Ò sù kū ní gènço Sekemu, akū ò ní vñ gbèwëe kú Ibrahî lù mira ũ gñn Amç nénoa à fñnaa bòñne kú andurufuuo.

¹⁷ Kū lé kū Luda sè Ibrahîne gorø ye à ká, ó buri dasi kù à kàra Misila manamana.

¹⁸ Akū kína dufu kū à Yusufu dɔro kpata blè Misila.

¹⁹ À pásí kū ó burio à wé tâ ó dizinøa, à tò ò ní néno kòtè ò gäga.

²⁰ Gorø birean ò Musa ì a àlesi mana. Ò a gwà a de bëa mɔ aakɔmè.

²¹ Kū ò a züküna, akū Firi'auna nénogbë a sè a a gwà a zïda né ũ.

²² Ò Misilanc ɔndõ dà Musanë píンki, à gò gbë zökõ ũ yã'ona kū yäkenaao gñn.

²³ Kū à kà wè bupla, à dà a nèsee gún à gé a Isaraila dakeno gwa.

²⁴ Kū à è Misila gbē ten wari dō a gbē mèn doa, akū à yā sì a gbēne à fīna bòa à a dè.

²⁵ Kū Luda ye à a gbēno sura ba a gai, àten da ò dōmε, ama ò dōro.

²⁶ Kū gu dò, Isaraila gbēnon plano ten fiti kε, akū a sù à n kpaate à kúte kēnéne à pì: Ma gbēno, à kè dera áten wari dōkā átēnεε?

²⁷ Akū gbē kū àten wari dō a gbēndo a sò Musai à pì: Dí mé à n ke kína yāgōgōri ūwεrεe?

²⁸ Nye ñ ma de lákū n Misila gbē dè nà gian yá?

²⁹ Kū Musa yā pìi mà, à bàa lè à tà Midiā bùsun. Gwen à négōgbēno ìn gbēnon pla.

³⁰ Wè bupla gberan malaika bò à sùa gbárannan Sinai kpi sare tariankpä té gún.

³¹ Kū Musa daboyā bire è, à bò a sare. Kū à nài à gwa, à Dikiri kòtoo mà à pì:

³² Makūmε n dizino Ibrahī kū Isaakuo kū Yakubuo Luda ü. Vína Musa kū àten lukaluka, adi fɔ à wé sè à gwàro.

³³ Akū Dikiri pìne: N n kyate bobo, zaakū gu kū n zεn kú adonamε.

³⁴ Ma wétamma kū òten mō ma gbē kū ò kú Misilanéne è sānsān ma n̄ ndanaa mà, akū ma su mà n̄ sura ba. Mani n zí Misila sà.

³⁵ Musa kū ò gìnε yā ò pì dí mé à a kè kína yāgōgōri ūnεne pìin Luda yā òne malaika kū à bò à sùa tariankpä gún gai, à a zì kína kū ani n̄ gbarε ü.

³⁶ Àkū mē à bò kūníwo à yābonsareno kū daboyāno kè Misila kū Isira Térao kū gbáranna gúnwo wè bupla.

³⁷ Musa pì mé à pì Isarailanɔnɛ, Luda ni n̄ gbẽke sé annabi ũ lán a bà.

³⁸ Musa pì kú kú gbẽ kú ò kakarana pìnɔo gbárannan, à kú gwe kú ó dizinɔ kú malaika kú à yã òne Sinai kpi musuo. Àkú mé à yã wèndidénɔ sì à kpáwá.

³⁹ Ó dizinɔ dí a yã maro, akú ò gíi n̄ laasun èra à tà Misila.

⁴⁰ Ó pì Harunanɛ: N̄ tāna kenɔ kewere ò dowere are, zaakú Musa kú à ó bóte Misila, ó dɔ yã kú à a lèro.

⁴¹ Gɔrɔ birean ò tāna pì lán zùsanɛ bòrɔo bà, akú ò sa òa ò dikpε kè pó kú ò kè n̄ zidane pì yã musu.

⁴² Akú Luda kpe lìníne à tò ò donyī kè ludambɛ pónɔnɛ lákú ò kè annabínɔ takada gǔn nà ò pì: Isarailanɔ, adi kε makú a sa òma gbárannan wè buplaro.

⁴³ Tāna Mɔləki bizakutan á sena kú susune tāna Refā kú a zeo takao. Dikiri kú a pì a donyī kènínenɔ yain mani tó ò tá kāáo Babilɔnu dire kpa.

⁴⁴ Ó dizinɔ Luda bàka kunna kūníwo kuta vĩ gbárannan. Luda a taka mɔ Musanɛ, akú ò kè lákú Luda òne nà.

⁴⁵ Kuta pìi gɔ Yɔsuanɛ kú ó dizinɔ, akú ò sù ò buri kú Luda pèrmáñnenɔ bùsuu sìmma. Kuta pì kú gwe ari Dauda gɔrɔa.

⁴⁶ Dauda pì nna kú Ludao, akú à wé kèa de à le à kpé bo Yakubu Ludanɛ.

⁴⁷ Sulemanu mé à kpé pìi bònɛ.

⁴⁸ Ama Luda Musude dìgɔ kú kpé kú bisásirinɔ bòo gǔnlo, lákú annabii ò nà:

⁴⁹ Dikiri pì:

Musu bi ma kíblegbaame,
zíté bi ma tìntimmme.
Kpé kpate takan áni bomenee?
Mákpan ma kipaki kunn?

50 Makú mé ma pó sïnda píンki kèroo?

51 Ludayádarisarinon á ū! Á nèse vîro! Á sâ
gbâname! Adigô gí Luda Ninii adigô ke lán á dizinô
bà.

52 Annabi kpaten á dizinô gi wé tâaii? Ò gbë kû ò
gînake ò Gbë Mana suna yâ òo pînô dède. Ade pîn a
bo a kpe a a dè sà.

53 A doka kû malaikanô sùoo sì, ama ádi zî ke a
yâaro.

Sitiví papana kû gbèeo

54 Kû ò yâ pîi mà, n̄ pô fîi ò saka sòi.

55 Akû Luda Nini dîdi Sitivî à wé pè ludambéa,
akû à Luda gakuri è kû Yesuo zêna a ɔplai.

56 Akû à pì: À ma! Ma ludambé è wëna, Bisâsiri
Né zêna Luda ɔplai.

57 Akû ò o tâta n̄ sâa ò wiki gbâna lè, akû ò kùsia
læeléléle.

58 Ó a gâté ò bò kâao wëte kpë, akû ôtëni a pápa
kû gbèeo de ò a dë. Ò n̄ uta zôkôno bò ò kâté kefenna
kû òdi pine Solu sare.

59 Kû ôtëni Sitivî pápa kû gbèeo lë, à adua kë à pì:
Dikiri Yesu, n̄ ma nini sì.

60 Akû à kùtë à wiki gbâna lè à pì: Dikiri, n̄sun n̄
durunna díkîna daro. Yâ bire onaa gberan à gâ.

8

1 Solu kú gbë kû ò Sitivî dènô kpë.

Solu wétâmma mona Yesudenône

Zĩ birean ò nà wétãna sosi gbẽ kũ ò kú Yurusalémunçã manamana. Zìrinç baasi ò fâkõa ní píンki Judea kũ Samaria bùsunç gũn.

² Ludayāmari kenç Sitiví vÌ ò a gè ó dò kũ wiki gbânao.

³ Akü Solu kokari kè kũ sosi gbëñõ kakatënaao. Àdigõ gë ɔn kũ ɔnnwo àgõ gõgbëñõ kũ nõgbëñõ kükü àgõ ní gáte à gé à ní ká kpésiran.

Baarunnakpana Samaria bùsun

⁴ Gbẽ kũ ò fâkõanç gëe ò Yesu baaruu kpà gu sïnda píンkin.

⁵ Filipi gëe Samaria bùsu wëte ken, akü à Arumasihi waazi kèñne.

⁶ Kũ gbëñõ Filipi yã mà, aküsõ ò daboyã kũ à kènç è, ò laakarii dò yã kũ àten oa kũ nèse mèn doo.

⁷ Zaakü gbẽ kũ ní tânanç gòrnima kũ wiki gbânaonõn dasi, aküsõ kññodenç kũ erenç wèrekã dasi.

⁸ Akü ò pønna kè manamana wëte pìi gũn.

⁹ Gõgbẽ ke kú gwe zaa zĩ òdi pine Simo. Àdigõ daboyã ke à bò Samariadenç sare, akü à a zïda dìte gbẽ bëere ðe.

¹⁰ Né fíti gbẽ zõkõ píンki dì laakari dò a yãa ò pi: Gbẽ pì bi gbẽ kũ òdi pine Luda gbâna zõkõdemë.

¹¹ Daboyã kũ àdigõ ke ní té zaa gíkëna ní kũ gbâna.

¹² Ama kũ ò kpata kũ à bò Luda kñnaa baaru kũ Filipi kpârnë kũ Yesu Kirisi tóoo mà, ò sì, akü ò da'ite kè gõgbëñõ kũ nõgbëñõ ní píンki.

¹³ Bee Simo yã pìi sì à da'ite kè, akü à nà Filipia. Kũ à daboyã kũ gbâna yã zõkõ kũ Filipi ten keno è, yã pìno bò a sare.

¹⁴ Kū zìrinɔ mà zaa Yurusalɛmu Samariadenɔ Luda yā sì, ò Pita kū Yuhanao zìm̄ma.

¹⁵ Kū ò kà gwe, ò adua kèñne de ò Luda Nini le yāi.

¹⁶ Ò n̄ da'ite kè yā kū Dikiri Yesu tóo, ama Luda Nini dí didi n̄ gbékearo.

¹⁷ Kū ò o nàm̄ma, akū ò Luda Nini lè sà.

¹⁸ Kū Simɔ è ò Luda Nini è kū zìrinɔ ḷnammanaaao, akū à sùñne kū ḷgɔo

¹⁹ à pì: À ma gba gbâna pì se, de gbé kū ma o nàa ni Luda Nini le.

²⁰ Akū Pita pìne: N ḷgɔo kakatɛ kūnwo, zaakū nten da īni Luda gba lú kū ḷgɔom̄e.

²¹ N o kú zī pì gūnlo, n baka kú a gūnlo, zaakū n nèsse mana Ludanero.

²² N kpe li n yā vâni pìne ñ adua kɛ Dikiria, ke ani sùru kɛ kūnwo kū n laasun bire takao gwεε?

²³ Zaakū ma è kū sewɛ zīni kú n gūn, durunna bàa kànnɛ.

²⁴ Akū Simɔ pì: À adua kɛmɛne Dikiria de yā kū a ò ke sún ma lero yāi.

²⁵ Kū Pita kū Yuhanao Dikiri sèedaa kè ò a yā dàñne, akū ò èra òtén tá Yurusalɛmu, òtén baaru nna kpá Samaria lakutunɔ gūn dasidasi.

Filipi kū Etiopia gbânade keo

²⁶ Dikiri malaika yā ò Filipinɛ à pì: N̄ fute ñ gé gènɔmidɔki kpa. N̄ zé kū à bò Yurusalɛmu à gèe Gaza sé, zé kū à bòtɛ gbârannan.

²⁷ Akū à dà zén. Etiopia gbéke té zé pìn. Etiopia bùsu saraunia kū òdi pîne Kandase begwariime, a aruzekɛ dâkpârinɔ gbé zôkôm̄e. À sù à donyî kɛ Yurusalɛmu,

28 akū à èra àtēn tá à vutēna a sōgo gūn, àtēn annabi Isaya takada kyó kε.

29 Akū Luda Nini pì Filipinε: Ñ gé ñ na sōgo direi.

30 Akū Filipi bāa lè à gèe. À mà àtēn annabi Isaya takada kyó kε, akū à a là à pì: Ñ kyó kū ntēn kε bōkōte dō yá?

31 À wèa à pì: Tó gbēke dí a bōkōtemenero, mani fɔ mà a dōrō dō yá? Akū à Filipi sìsi à gè à vùtē a sare.

32 Yā kū àtēni a kyó kε piin dí:

Lán sā kū òtēn gé a kùtu kpá bà,
lán sāne bōrō kū òtēni a kā kē bà,
à yītē kpēn adi lé wēkōaro.

33 Ò wé'i dàa,
odi yākpate kε kāao a zéaro.

Dí mé ani fɔ à a gorō bire yā oo?

Zaakū ò a wēndii bò andunia gūn.

34 Akū gōgbē pì pì Filipinε: Ñ omēnε, dí musun annabi yā bire òo? A zīdan yá ke gbē pāndemε?

35 Naana Luda yā piia Filipi Yesu baaru nna kpānε.

36 Kū òtēn gé arε, ò kà í ke kīnaa, akū gōgbē pì pì: Ñ í gwa la. Bó mé ani kpámēnε mà da'ite kεε?

37 Akū Filipi pìne: Tó n yā pì sì kū nēsε mēn doo, ĩni fɔ. À wèa à pì: Ma sì kū Yesu Kirisi bi Luda Nēmε.

38 Akū à pì ò gó ze. Akū n̄ pla n̄ píni ò kípa ò gè ín. Akū à a da'ite kε.

39 Kū ò bikū bara, akū Dikiri Nini Filipi kpàgui, gōgbē pì dí a e doro, akū pōnna gūn à dà zéla.

40 Filipi a zīda è ze Azotu, akū à gèe à Yesu baaru nna kpà wētē kū wētēo ari à gèe à kào Sizaria.

9

*Yesu bo à suna Solua
(Zír 22:6-16, 26:12-18)*

¹ Gòrò birea sõ Solu tén pó bo a yñ, àtén yã pásí o Dikiri ìbanç dëdëna yã musu. À gèe sa'oriki kïnaa,

² à gbèkaa à lá kë Damasuku aduakékpëdençne à kpáawa, de tó à zé pì denç lè gwe, gõgbënc kú nõgbënc ní pínci, ani ní kúkú à su kúñwo Yurusalém.

³ Kú à dà zén, àtén gé à kà kâni kú Damasuko, akú kânto gupura bò ludambé à dàmala.

⁴ À bò à lètë, akú à kòtoo mà à pìne: Solu, Solu, bó mé à tò ntén wé tâmaa?

⁵ Akú à pì: Díme n ū, Dikiri? Akú à wèa à pì: Makùmè Yesu kú ntén wé tâa ū.

⁶ N fute ñ gë wëte gûn, oni onne yã kú ïni ke.

⁷ Gbë kú òtén gé kâaonç gò sàii. Ò kòtoo pìi mà, ama odi gbëke ero.

⁸ Kú Solu fute, à a wé wë, akú adi gu ero. Akú ò a kù a ña ò gèe kâao Damasuku.

⁹ À kë gorò aakò gu'enaa sari, adi pó blero adi í miro.

¹⁰ Yesude ke kú Damasuku kú òdi pine Anania. Dikiri yã òne wégupu'enaa gûn à pì: Anania. Akú à wèa à pì: Makùn dí, Dikiri.

¹¹ Akú Dikiri pìne: N fute ñ da zé kú òdi pi Súsun ari Yudasí be ñn ñ Taasu gbë kú òdi pine Solu gbëka. Àtén adua kë gwe.

¹² Wégupu'enaa gûn à n e, n su n ñ nàa de à gu e.

¹³ Akú Anania pìne: Dikiri, ma mà ò gbë pì yã ò dasi, lákú à yã vâni kë n gbë kú ò kú Yurusalémunçne nà.

¹⁴ Sa'orikinɔ a gbà zé à gbẽ kũ òtẽni n sísi lanɔ kükü. Abire yãin à sù.

¹⁵ Akũ Dikiri pìne: N gé, zaakũ ma gbẽ pìi sè à gé ma tó bo buri pãndenõne kũ n̄ kínancɔ kũ Isarailancõme.

¹⁶ Lákũ ani wétâmma le ma tó yãi nà mani mɔnɛ.

¹⁷ Akũ Anania bò à gèe à gèe òn pìn, à o nà Solua à pì: Solu ma gbẽ, Dikiri Yesu kũ à bò à sùmma zén góro kũ ntén su la, akũ mé à ma zí de n̄ gu e Luda Nini summa yãi.

¹⁸ Gwe gònnɔ pó bòtε a wén lán kpòtεkεe bà ò lètε, akũ à gu è. Akũ à fùtε à da'itε kè.

¹⁹ Kũ à pó blè, à gbâna kù.

Solu waazikɛna zaa Damasuku

Solu góro pla kè kũ Damasuku Yesudenõo,

²⁰ akũ à nà Yesu yã waazikɛnaaa gónnɔ Yudanɔ aduakɛkpennɔ gûn, à pì Yesu bi Luda Némɛ.

²¹ Yã pìi bò gbẽ kũ ò mànɔ sare ò pì: Gbẽ bire mé adi gbẽ pìi sìsirinɔ ásaru ke Yurusalémuroo? Àkũ mé adi su la à n̄ kükü à tá kũníwo sa'orikinɔ kínaaroo?

²² Solu sɔ̄, a gbâna dìgɔ̄ kara, akũ a yã Yuda kũ ò kú Damasukunɔ fù à bìriañne kũ Yesu bi Arumasihumɛ.

²³ Góro pla gbéra Yudanɔ lédokõnnɔ kei ò a dε,

²⁴ akũ à n̄ lékpakúsúnaai pìi mà. Ótẽn wëtε bñilénɔ dákpa fânantɛ kũ gwâanio de ò a dε yãi.

²⁵ Gwâanin Solu gbẽnɔ a dà tânkɔn ò a gbârε kũ bàao bàai bona bñi musu.

Solu waazikɛna zaa Yurusalémɛ

²⁶ Kũ à kà Yurusalémɛ, à wëtε à na Yesudenõa, akũ ò vîna kènɛ n̄ píñki, odi a Yesudekɛna náani kero.

²⁷ Akũ Baanaba a sè à gèe kãao zìrinɔ kĩnaa, à gbàñne lákũ Solu Dikiri è zén nà kũ yã kũ Dikiri òneeo kũ lákũ à Yesu yã ò gupuraa nà zaa Damasukuo.

²⁸ Akũ Solu gè ñ té à kurè kũníwo Yurusalemu à yã ò gbënjone kũ Dikiri tóo gupuran.

²⁹ Kũ à yã ò Yuda Girikiyãmarinɔne à lèkpakɔa kè kũníwo, akũ òten wete ò a dε.

³⁰ Kũ a gbënjɔ dɔ, ò zènɛ Sizaria, akũ à tà Taasu.

³¹ Abire gbëra sɔsi gbɛ kũ ò kú Yudea kũ Galilio kũ Samaria bùsuuonɔn kun aafia píンki. Òten gbäna kũ òten gé are vínakena Dikirinɛe gũn, òten kara kũ Luda Nini ñ nèse kpàteñne yãi.

Ainea werekɔanaa

³² Pita dì kure wëte kũ wëteo píンki, akũ à gèe Luda gbɛ kũ ò kú Lidano gwa.

³³ À gõgbɛ kũ òdi pine Ainea è gwe, à kɔnnɔ kù katena wë sɔraakɔ.

³⁴ Akũ Pita píne: Ainea, Yesu Kirisi n werekɔa. Ñ fute ñ n pè koko. Akũ à fute gõnnɔ.

³⁵ Lidadenɔ kũ Sarɔnudeno a è, akũ ò lité ò are dɔ Dikiria.

Tabita vuna gan

³⁶ Nɔgbɛ Yesude ke kú Yɔpa a tón Tabita, kũ Giriki yão sɔ Dɔkasi. Tó pìi pì zɔ. Yã mana kñnaa pèkereea, akùsɔ àdi takasideno wënda gwa.

³⁷ Gɔrɔ birean à gyã kè à gá. Kũ ò a zú ò, ò a sè ò wùte kpé musu gũn.

³⁸ Yɔpa sɔ à zà kũ Lidaoro. Kũ Yesudenɔ mà Pita kú gwe, ò ñ gbënjɔn planɔ zìa ò wé kèa ò pí: Ñ mó ó kñnaa likalika.

39 Akũ Pita fùte à gèe kũníwo. Kũ à kà, ò dìdi kâao kpé pìi musu. Akũ gyaanɔnɔ nài ní píンki kũ ócɔo, ò uta kũ pɔkasa kũ Tabita kè gorɔ kũ à kpé kú kũníwonɔ mònɛ.

40 Pita pèrmma à ní bóté bàai. À kùte à adua kè, akũ à are dò gèe plia à pì: Tabita, ní fute. Kũ à wé wè, à Pita è, akũ à vùte.

41 Pita a kù a ɔa à a fùte à a zè. Akũ à Luda gbẽ pìnɔ sìsi kũ gyaanɔnɔ, akũ à a kpàrmma bẽnɛ.

42 Yã pìi dà Yɔpala píンki, akũ ò Dikiri náani kè gwe dasi.

43 Pita gorɔ pla kè gwe Simɔ Ìna bɛa.

10

Pita kũ Koneliu

1 Gbẽke kú Sizaria a tón Koneliu. Àkũmɛ soza gâ kũ òdi pi Itali gâ gbẽ zɔkɔ ū.

2 Gbẽ pì bi ludayāmariimɛ, àdigɔ̄ Luda vĩnɔ vĩ àpìi kũ a bedenɔ ní píンki. Àdi gba da manamana, akūsɔ àdigɔ̄ adua ke gèn baaakɔ̄.

3 Zìkea fánantɛ mò aakɔ̄ à Luda malaikaa è têtẽntɛ wégunu gûn, à gẽ a bɛa à pìne: Koneliu.

4 Akũ Koneliu wé wèa kũ vĩnɔ, akũ à pì: Bómeɛ, Dikiri? À wèa à pì: N aduakɛna kũ n gbadana gbẽnɔnɛeo kà Luda kĩnaa, akũ à sì.

5 N̄ gbẽnɔ zì Yɔpa sà, de ò Simɔ kũ òdi pinɛ Pita sísí.

6 À kìpa gbẽ kũ òdi pinɛ Simɔ Ìna bɛa. A bɛ kú ísira léa.

7 Kũ malaikaa pìi tà, Koneliu a zìkeri gbẽnɔn pla kenɔ sìsi kũ soza ludayāmari kũ à naaao.

8 Kũ à yã pìi bàbañne píンki, akũ à ní zì Yɔpa.

⁹ Kū gu dò, akū ò dà zén, ò kà kāni kū wëte pìo. Goro birea kū ifäntē kà mìdangura, Pita dì kpé musu de à adua ke.

¹⁰ Nà teni a dë à ye à pó ble, akū gorō kū òtēn póble ke à wégupu è.

¹¹ À ludambe è wékōana, póke ten kipa lán biza zökō bá. Bá dödöna a kusuru mèn siikōnōa píngki, àtēn su zítē.

¹² Pó buri sïnda píngki kú a gún, nòbōnō kū pó kú òdi ták o kú kùaonō kú báno.

¹³ Akū ò píne: Pita, nò fute nò dë nò só.

¹⁴ Akū Pita pì: Agya Dikiri. Mádi tè pó ke pó gbásí ble zikiro.

¹⁵ Akū à kòtoo pìi mà a gën plade dò ò pì: Pó kú Luda pì à swáswa, nòsun a tè boro.

¹⁶ À kë le gën aakō, akū kānto ò pó pìi gá ò tào ludambe.

¹⁷ Pita ten bídi ke wégupu kú à è pìia, akū Koneliu zìri kú ò Simō bë gbèkanō kà gòno, ò zena gānu léa.

¹⁸ Ò lé zù ò gbèka tó gwen Simō kú òdi pine Pita kípan.

¹⁹ Ari tera Pita ten laasun lé wégupu kú à èea, akū Luda Nini píne: Gbénón aakónō teni n gbèka.

²⁰ Nò kipa nò gé kúñwo sikaa sari, zaakú makú mé ma nò zímma.

²¹ Akū Pita kípa à gëe gbë píno kínaa à pì: Makúmë gbë kú áten gbèka ü. Bó yá mé à tò a su laa?

²² Ò pì: Sozanō gbë zökō Koneliu mé à ó zí. Gbë manamë, à Luda vñna vñ. Yudanō píngki dì a tó nna sí. Luda malaikaa píne à n sisi nò su a bea de à n yá ma.

²³ Akū Pita gë kúñwo ñnn à n yàrii kë.

Kū gu dò, à fùte à dà kūñwo zén. Yɔpa Yesude kenɔ gèe kāao leele.

²⁴ A gɔrɔ aakɔden ò kà Sizaria. Kɔneliu a danenɔ kū a gbēnna kāninɔ kàkara àtene ñ dā.

²⁵ Kū Pita gè ɔnn, akū Kɔneliu gèe à dàale à kùte a are.

²⁶ Akū Pita a fùte à pì: Ñ fute ñ ze. Bisāsirin ma ū se.

²⁷ Àten yã o kāao ari ò gèe ò gèe kāao kpén, akū à gbēnɔ lè kakarana gwe dasidasi.

²⁸ À piñne: Á dɔ kū Yudanɔ zé vĩ ò yākate kū buri pāndeο ari ò gẽ ñ ɔnnlo. Ama Luda mòmènɛ màsun gbēke gbāsī gwa ke mà a tè boro.

²⁹ A yã mé à tò kū ò ma sisi, ma su sikaa sari. Má ye mà yã kū a ma sisiiia ma sà.

³⁰ Akū Kɔneliu pì: A gɔrɔ siikɔden dí kū maten adua ke ma bεa ifāntε mò aakɔ mandara'i. Akū kānto ma gbēke è zena ma are à pókasa kū àten té ke dana

³¹ à pì: Kɔneliu, Luda n aduakenaa sì, n gbadanaa kàagu.

³² Ñ gbēnɔ zí Yɔpa Simɔ kū òdi pine Pita sisi. À kipa Simɔ Æna bεa zaa ísira léa.

³³ Akū ma gbēnɔ zìmma gɔññ. Lákū n su nà à kε mana. Tera sà ó píñki ó kú la Luda dɔñnaa gǔn, de ò yã kū Dikiri ònnɛ ñ owere ma yãi.

Pita yã'onaα

³⁴ Pita nà yã'onaαα à pì: Ma sì yāpura sà kū Luda dì gbēke wé gwaro.

³⁵ Buri sǐnda píñki té gbē kū àten vĩna kεnɛ, akūsɔ àdi yã mana ke, ade yã mé àdi káagu.

36 Á légbázã kũ Luda kè Isarailanõne dõ, à kena kääao nna Yesu Kirisi gãi baaru nna kpà́nne. Àkũmẽ buri sïnda píンki Dikiri ũ.

37 Á yã kũ à kè Yudea gu sïnda píンki dõ, lákũ à nàa nà zaa Galili Yahaya waazikëna da'itekëna yã musu gbëra.

38 Á dõ lákũ Luda a Nini pìsi Yesu Nazëraa nà, akũ à kú kũ gbânao à gëe wëte kũ wëteo, à yã mana kënné à gbë kũ Ibilisi ñ o fënné ñ kpënõa wërekõa, zaakû Luda kú kääao.

39 Ókõnõmë yã kũ à kè Yudea bùsun kũ Yurusalemuo píンki sëedadeno ũ. Ò a lòko lía ò a dè,

40 akũ Luda a vù gan a góro aakõde zí à tò à a zïda mòwëre.

41 Adi ke gbë sïnda píンki mé à a èro, sé ókõnõ kũ Luda gïnake à ó sé a sëedadeno ũ. A vuna gan gbëra o pó blè o í mì kääao.

42 Akũ à dàwëre ò waazi ke gbënõne ò oñne kũ akäame gbë kũ Luda dite gbë bënenõ kũ gyâwändeno píンki yâkpatekeri ũ.

43 Annabinõ píンki a yã ò ò pì gbë kũ ò a náani kënõ durunnano ni këm̄ma a tó gãi.

Luda Nini kipana buri pândenõne

44 Góro kũ Pita kpé àtén yã pì oñne, Luda Nini kipa gbë kũ òtén yã pì manõa ñ píンki.

45 Yã pìli bò Yuda Yesude kũ ò sù kũ Pitaonõ sare, kũ bee buri pândenõn Luda a Nini pìsim̄ma gba ũ yãi.

46 Zaakû ò mà òtén yâke buri o òtén Luda yâbonsare kenano o. Akũ Pita pì:

47 Gbë pìno Luda Nini lè lán ó bà. Dí mé ani fõ à gíñne ò da'ite këe?

48 Akū à pì ò da'ite keńne kū Yesu Kirisi tóo. Akū ò wé kèa à gorō pla ke kūńwo.

11

Pita buri pāndenɔ yā gbāna Yuda Yesudenɔnɛ

1 Zírinɔ kū Yesude kū ò kú Yudeanɔ mà lákū buri pāndenɔ Luda yā sì nà se.

2 Kū Pita sù Yurusalemu, gbē kū ò zè kū tɔzɔyāonɔ a taari lè

3 ò pì: N gẽ gyɔfɔrɔdenɔ bεa n pó blè kūńwo.

4 Akū Pita fute àten yā pì bɔkɔteńne zéazea à pì:

5 Má kú Yɔpamɛ, maten adua ke, akū ma wégupu è. Ma póke è lán biza zɔkɔɔ bà, bà dɔdɔna a kusuru mèn siikɔnɔa, à bò ludambé àten kipa ma kīnaa.

6 Ma wé pèa tíii, ma nòbɔnɔ è a gǔn, sènte pónɔ kū pó kū òdi tāa o kū kùaonɔ kū bānɔ.

7 Akū ma kòtoo mà ò pímene: Pita, ñ fute ñ de ñ só.

8 Akū ma pì, agya Dikiri, tè pó kesɔ pó gbāsī ke dí gẽ ma lén zikiro.

9 Kòtoo pì bona ludambé gèn plade pì dɔ, pó kū Luda kèke à gò swáswa, màsun a tè boro.

10 À kè le gèn aakɔ, akū ò èra ò gà píni ò tào ludambé.

11 Gorō bire gònɔ gbēnɔn aakɔ kū ò ní zīma bona Sizarianɔ sù ɔn kū má kún.

12 Akū Luda Nini pímene mà gé kūńwo sikaa sari. Ó gbēnɔ gbēnɔn suddo díkñanɔ gèe kūmao lele se, akū o gẽ gbē kū à gbē pìnɔ zīma bεa.

13 Akū à òwεre lákū a malaikaa è nà, à bò à sùawa a kpén à òare à gbē zī Yɔpa à ma sísí,

¹⁴ de mà yã kũ ani a sura ba oare, akãa kũ a bedeno ñ pinki.

¹⁵ Kũ ma na yã'onaaa, Luda Nini kìpañma lákũ à kìpawá káaku nà.

¹⁶ Akũ yã kũ Dikiri ò dí dòmagu kũ à pì, Yahaya gbëno da'ite kè kũ ío, akãa sõ áni ó da'ite ke kũ Luda Ninio.

¹⁷ Lákũ Luda gba dokõnõ kèñne kũ ókõnõ kũ o Dikiri Yesu Kirisi náani kènõ nà, dín ma ū mà fõ mà gí Ludanee?

¹⁸ Kũ ò yã pìi mà, odi yâke o doro, akũ ò Luda tó bò ò pì: O è Luda èra à buri pàndenõ gbà zé dò ò nèse lite ò wèndi kũ àdi lákaro le.

Antiɔkuðenõ zena kũ Yesuo

¹⁹ Wétãmmana kũ à fùte Sitiví ga gbera mé à tò gbëno fâkõa ò tà Fenisia bùsun kũ Sipiru bùsuuo kũ Antiɔkuo, òten Luda yã o Yudanone ñtẽne.

²⁰ Ama ñ gbëkenõ bi Sipiru bùsu kũ Sireni bùsuuo gbënonne, akũ ò gëe Antiɔku òten yã o buri pàndenone se dò, òten Dikiri Yesu baaru nna kpáñne.

²¹ Dikiri ten ò dañma, akũ gbëno yã pìi sì dasidasi ò are dò Dikiria.

²² Akũ yã pì baaruu kà Yurusalemu sosi gbëno kïnaa, akũ ò Baanaba zì Antiɔku.

²³ Kũ à kà gwe, à è lákũ Luda arubarikaa kèñne nà, akũ a pø kè nna. À lé dàñma ñ pinki ò ze kũ Dikirio kũ nèse mèn doo.

²⁴ Baanaba bi gbë manamë, Luda Nini kũ ludanaanikenaaao pèkereea, akũ ò kàra Dikiri gbëno gûn dasidasi.

²⁵ Akũ Baanaba gëe Taasu de à Solu wete.

26 Kū à a lè, akū à sù kääao Antioku. Òdigõ kakara kū sɔsi gbẽnɔ dasidasi ògõ yã dańne ari wè do papana. Antioku gwen ò Yesu ibano sìsin Yesudenɔ ù kääaku.

27 Gɔrɔ kùa annabino bò Yurusalemu ò sù Antioku.

28 Ñ gbẽ kū òdi pine Agabu fùte à zè à gĩnakε à nà zɔkɔ kū ani ká andunia gún píni yã òńne kū Luda Nini gbānao. Kalaudiu kíblena gɔrɔn nàa pìi kà.

29 Akū Yesudenɔ zéo ò ní gbẽ kū ò kú Yudeanɔ kámaza ke lákū baadi gbāna kà nà ò kpázánne.

30 Akū ò kè le ò Baanaba kū Soluo zìo ò kpá ní gbẽ zɔkɔnɔa.

12

Yamisi dëna kū Pita dana kpésiranwo

1 Gɔrɔ kùa kína Hérodu ḥ pëte Yesude kenoa pásipásí.

2 À Yuhana víní Yamisi dè kū fénedao.

3 Kū à è yã bire kè Yudanɔnɛ nna, akū à èra à Pita kù dɔ. À abirekū kè Burodi Futenasari dikpe zímé.

4 Kū à Pita kù, à a dà kpésiran à a nà sozanɔnɛ ní ñi ò a dákpa. Soza píno gã do bi gbẽnɔn siisiikɔmɛ leu siikɔ. À dítε à yákpatε ke kääao gbẽnɔ wára Vínlà dikpe gbéra.

5 Akū ò Pita kūna kpésiran, ama sɔsi gbẽnɔ tén adua kene zénaa sari.

Pita bona kpésiran

6 Zí kū tó gu dà kū Hérodu ni bo kääao, zí birea gwāanin Pita tén i o soza gbẽnɔn planɔ dagura yína kū mòkakɔanaao mèn pla, akúsɔ gbẽnɔn planɔn kú kpélelea òtén kpé pì dákpa.

⁷ Kánto ḡnō Dikiri malaikaa ḡe gwe, akū kpé pì pura kū. À Pita lè a gbànterēea à a vù à pì: Ñ fute likalika. Akū mòkakōanaa pīnō bòtē a oá.

⁸ Akū malaikaa pì pīne: Ñ n uta da ñ n kyate kpá. Pita kè lε, akū malaikaa pì pì: Ñ n uta kakara ñ kū ñ témai.

⁹ Akū Pita bò à tèi. Adi yā kū malaika tēn kēnē dō yāpura ūro, àtēn da átēn nana omē.

¹⁰ Ò ḡtē gudākpāri kákula kū a pladeo, akū ò kà bīnilea. Bīnile pì gbà bi mòmē, akū à wènne kū a zīda. Ò bòtē òtēn ḡe wētēn, akū gwe ḡnō malaikaa pì Pita tō zéda gūn.

¹¹ Kū Pita wé kè à pì: Má dō sānsān sà kū Dikiri a malaikaa zì de à ma bo Herodu ū kū yā kū Yudanō wé dōi ò kēmēnēo píngki.

¹² Kū a laakarii sù, à ḡe Yuhana kū òdi pīnē dō Maaku da Mariama bēa. Ò kakarana gwe dasidasi òtēn adua kε.

¹³ Kū à gānu gbà lè, akū nɔgbē zīkeri kū òdi pīnē Roda ḡe gwa.

¹⁴ Kū à Pita kòtoo dō, pōnna gūn adi zé wēro, à bāa lè à èra à ḡe à pīnē Pita ze kpélelea.

¹⁵ Ò pīnē: Ía tēn kámman yá? Akū à zèo kū yāpuramē. Akū ò pì: A malaikaamē.

¹⁶ Pita kpé àtēn gbà lē. Kū ò wè, ò a è, akū yā pìi bò ñ sare.

¹⁷ Akū à o kènne yáku ò yītē, akū à bābaíne lákū Dikiri a bo kpésiran nà. Akū à pì: À gē à o Yamisinē kū ó gbē kparano. Akū à bò à ḡe gu pāndea dō.

¹⁸ Kū gu dō, zuka gbāna kà sozanō dagura òtēn kōlala: Bó mé à Pita lēe?

19 Herodu pì ò a wëte. Kū odi a lero, akū à yā làla gudākpärii pïnɔa, akū à pì ò ní dëde.

Herodu ganaa

Abire gbëra Herodu bò Yudea à gëe à gɔrɔ pla kë Sizaria.

20 À pɔ fè Tayadenɔ kū Sidɔdenɔi manamana, akū gbë birenɔ lédokɔnɔ kë ò sù a gwa lëele. Ò gëe kína pì bëgwari Blasatu kïnaa. Kū Blasatu ní yäze è, ò gëe lédokɔnɔ ke kū Heroduo, zaakū ní bùsu póble dì bo a bùsumme.

21 Kū gɔrɔ kū ò dìte kà, Herodu a kíble'utanɔ dà à gëe à vùte a tìntinnwa, akū à yā ò gbënnɔne.

22 Gbënnɔ wiki lè ò pì: Luda ke mé àten yā o, adi kε bisásirinlo.

23 Gwe gɔnnɔ Dikiri malaika a lè à a nè, kū adi zɔkɔke dɔ Ludanero yái, akū a mèe kòkɔ kà à gà.

24 Luda yā tén dagula àten kara.

25 Baanaba kū Soluo sɔ, kū ò ní kámaza yā kèke ò làka, ò bò Yurusalemu ò Yuhana kū òdi pine Maaku sè ò tà kääo.

13

Baanaba kū Soluo zïnaa

1 Annabinɔ kū yädannerinɔn kú Antiɔku ssisi gbënnɔ té, ní tón Baanaba kū Simɛɔ kū òdi pine Bárasirao kū Sirení bùsu gbë Lusiuo kū Manaë kū à né blè kū kína Heroduo lëele kū Soluo.

2 Gɔrɔ kū ôten donyï ke Dikirine kū léyïnaao, Luda Nini pì: À Baanaba kū Soluo dite ñdona zï kū ma ní séa yái.

3 Kū ò lé yì ò adua kë, akū ò o dìdiimma ò ní gbáre, ò dà zén.

Kunna Sipiru bùsun

⁴ Kū Luda Nini Baanaba kū Soluoo zì lε, ò gèe Selusia. Zaa gwe ò gèe gó'iten ò gèe Sipiru bùsun.

⁵ Kū ò kà Salami, ò Luda yā waazi kè Yudanɔ aduakɛkpénɔ gǔn. Yuhana Maaku kú kǔníwo kpanyíri ũ.

⁶ Ò gètε luan pìla ari Pafɔ, akū ò kpàkū kū Yuda dabokeri kū à de annabi ékε ūo gwe. A tón Yesunε.

⁷ Àdigɔ́ kú kū bùsuu pì gbẽ zɔkɔ́ Segiu Pɔluo. Gbẽ zɔkɔ́ pì bi ɔndɔriimε, akū à Baanaba kū Soluo sìsi kū à ye à Luda yā ma yāi.

⁸ Dabokerii pì tón Elima kū Giriki yāo. À ibereε sè kǔníwo, àten wete à gbẽ zɔkɔ́ pì sā vú de àsun Yesu náani kero yāi.

⁹ Akū Solu kū òdi pi dɔ Pɔlu, Luda Nini dìdia, akū a wé pè Elima à pì:

¹⁰ Ibilisi néno doke kemε n ũ! Mana sǐnda píñki kparaside! Bisāsiri kū yā vāni sǐnda píñki pèkereá! Wézéri pásí! Ìni Dikiri zé súsu litena kpédangara tóroo?

¹¹ Tera sà Dikiri ni o kútemma de ñ vñna kū. Ìni gorɔ pla ke kū ifántε' enaao. Gwe gɔnɔ Elima wé gɔ dāadāa, gusira kùteá. Akū àten o mátemate à gbẽ wete à a o kū.

¹² Kū gbẽ zɔkɔ́ pì yā kū à kèe pìi è, à Dikiri náani kè, zaakū Dikiri yā kū Pɔlu dàne a kù gbána.

Kunna Antiɔku kū à kú Pisidia bùsun

¹³ Akū Pɔlu gẽ gó'iten kū a gbénɔ ò bò Pafɔ ò gèe Pega, Pamfilia bùsun. Gwen Yuhana Maaku n tón à èra à tà Yurusalemu.

¹⁴ Bona Pega ò gèe Antiɔku kū à kú Pisidia bùsun. Kámmabogɔrɔ zì ò gèe ò vùtε aduakɛkpén.

15 Doka kū annabinō takadano kyókenaa gbéra aduakékpé gbē zōkōnō gbē zì à píñne: Gbēnō, tó á karana yāke vī à o gbēnōne, à o.

16 Akū Pɔlu fùtē à o kèñne à pì: Isarailano kū buri pānde donyīrino, à ma yā ma.

17 Isarailano Luda ó dizinō sè, akū à n̄ buri kàra kū ò kú Misila bùsun. Akū à bò kūñwo gwe kū a gbâna zōkōo.

18 À n̄ gwa gbárannan lán wè bupla taka bà.

19 À gbâna blè Kanaano bùsu buri mèn supplança, akū à n̄ bùsuu pìi kpàm̄ma.

20 A píñki kà wè wàa pla kpé bupla akuri taka bà. Abire gbéra à yāgōgōrino dítēñne ari à gèe pé annabi Samuelia.

21 Kū ò kína gbèka, akū Luda Kisi né Solu, Biliaminu buri dítēñne. À kpata blè wè bupla,

22 akū Luda a bò kpatan à Dauda kà a gēne ū. Luda Dauda yā ò à pì a lè Yesé né Dauda laasun pɔ kēare, ani a pɔyeina píñki yā kēme.

23 A buri gún à Yesu bòn Isarailanōne Surabari ū lákū à a lé sè nà.

24 Ari Yesu pì gō gé su Yahaya gínake à waazi kè Isarailanōne n̄ píñki, à òníne ò n̄ nēse lite ò da'ite ke.

25 Kū Yahaya zí ye à láka à pì: Dín áten da má de a ūu? Gbē kū áten wé dɔin ma ūro. À ma! Ade ten su ma gbera, mádi ká mà a kyate bobonero.

26 Ma gbēnō, Ibrahī burinō kū buri pānde donyīrino, ókōnōn Luda surabana yā díkīna kpàzāwεre.

27 Yurusalemudenō kū n̄ gbânadenō dí Yesu dɔro, odi annabinō takada kū òdigō a kyó ke kámmabogɔrō

zĩ píンki zé dĩro, akũ ò tò annabii pìno yã pàpa ò yã dàala.

²⁸ Odi yâke lea kũ à kà ò a dero, akũ ò wé kè Pilatia de ò a dë.

²⁹ Kû ò yã kû ò kë a yã musu kè píンki, ò a kìpa lía ò a wùtë miran.

³⁰ Ama Luda a vù bona gan.

³¹ A gôrɔ pla kënaa gûn à bò à sù gbẽ kû ò bò Galili ò gëe kâao Yurusalemunɔa. Mókõnɔmè a sèedadeno ũ gbẽnɔne.

³² Ókõnɔ sɔ, o su a baaru nna kpááre. Lákû Luda lé sè ò dizinɔne nà

³³ à kè ókõnɔ kû ó de ñ buri ūnɔne, à Yesu vù lán ò ò Zabura plade gûn nà. Luda pì:

Ma néme n ũ,
gbâran ma n i.

³⁴ Adi yagi kero, ama Luda a vù bona gan lákû Luda ò nà yã à pì:

Mani kúadona arubarika keáre yâpura
lákû ma ò Daudane nà.

³⁵ Akû ò ò gukea dɔ ò pì:

Íni we n gbẽ kû à kú adona yagi kero.

³⁶ Dauda sɔ à Luda pøyenyïnaa kè a gôrɔa, à gà ò a mira kpàküsû kû a dizinɔ pôo, akû à yagi kè.

³⁷ Gbẽ kû Luda a vù bona gan pì dí yagi kero.

³⁸ Ma gbénɔ, àgɔ dɔ kû durunnano këmmana waazi kû ótèn keáre bò Yesu gâime.

³⁹ Musa doka dì fɔ à tò Luda yã bo kûníwo nnaro, ama Luda dì tó yã bo kû gbẽ kû ótèn Yesu náani këno nna a píンki gûn.

⁴⁰ À laakari kë, de yã kû annabinɔ ò sún á lero

⁴¹ ò pì:

À ma, ákõnɔ lalandikérinɔ,

à kε gìri à kakatε,
zaakū mani yāke ke á goroa.
Bee tó ò òáre, áni síro.

42 Kū Pɔlu kū Baanabao tēn bɔtε aduakεkpεn, ò wé kèrnma ò era ò su yā pì oíne kámmabogɔrɔ làa dɔ.

43 Kū òtēn fākɔa, Yudanɔ kū gbε kū òdi donyī kε kūnwonɔ bò ò tē Pɔlu kū Baanabaooi dasi. Ò yā oíne ò lé dàrmma, de ògɔ gε arε kū gbεkε kū Luda kèrn̊e.

44 Kámmabogɔrɔ làa wëtedenɔ kàkara ní píンki ò sù Dikiri yā ma.

45 Kū Yudanɔ pari è lε, ò nèsegɔbaa kpà manama, akū òtēn Pɔlu yā ékε bo òtēni a sɔsɔ.

46 Akū Pɔlu kū Baanabao yā òíne kū swɛgbānao ò pì: Ákɔnɔn à kù ò Luda yā oáre káaku gĩ. Zaakū a gii átēn da ádi ká à wɛndi kū àdi lákaro lero, óni era ò arε dɔ buri pāndenɔa sà.

47 Zaakū Dikiri yā dí dítewere à pì:
Ma n dite gupura ū buri pāndenɔne,
de ní gε kū surabana yāo ari zíte léa.

48 Kū buri pāndenɔ yā pìi mà, ní pɔ kε nna ò bɛrεe
lì Dikiri yāne, akū gbε kū Luda ní dítε wɛndi kū àdi lákaro pɔ ūnɔ Yesu náani kε.

49 Akū Dikiri yā dà bùsuu pìla píンki.

50 Yudanɔ o zɔ buri pānde nɔgbε donyīri bɛrεdenɔi kū wëtε gbānadenɔo, akū ò wé tā Pɔlu kū Baanabaooa ò pérnma ní bùsun.

51 Ò lukutε kpùkεkpukε ní gbánɔa ní tona kū Luda sèeda ū, akū ò gɛe Ikɔniu.

52 Yesudenɔ sɔ, Luda Nini pèkεrεrnma kū pɔnnao.

14

Kunna Ikɔniu

¹ Ò kè Ikɔniu lákũ òdi ke nà, ò gɛ Yudanɔ aduakɛkpɛn ò yã ò ari Yudanɔ kũ buri pãndenɔ Dikiri náani kè dasidasi.

² Akũ Yuda kũ ò gì yã pì síinɔ buri pãndenɔ sã vù Yesudenɔne ò ibereɛ sè kũníwo.

³ Bee kũ abireo Pɔlu kũ Baanabao gɔrɔ pla kè gwe ò Dikiri yã ò kũ swègbãnao, akũ Dikiri ní gbá zé ò sèedanɔ kũ daboyãnɔ kè, kũ à yãpura kpà a gbẽkøyã kũ òtẽn oa.

⁴ Akũ wẽtedenɔ kækékɔa, gbẽkenɔ zè kũ Yudanɔ, gbẽkenɔ sɔ kũ zl̩rinɔ.

⁵ Akũ Yudanɔ kũ buri pãndenɔ kũ ní gbãnadenɔ zèo ò wé tãm̩ma ò ní pápa kũ gbèeo.

⁶ Kũ Pɔlu kũ Baanabao ní yã dɔ, akũ ò bàa sì ò tà Likaonia bùsu wẽtenɔ gũn, Lisitira kũ Dεbio kũ ní lakutunɔ.

⁷ Akũ ò kpé òtẽn baaru nna pì kpáñne gwe.

Kunna Lisitira

⁸ Gɔgbẽ ke kú Lisitira a gbáñɔ íbana. Zaa lákũ ò a ì nà erɛɛmɛ, adi tää o zikiro.

⁹ Àtẽn sã kpá Pɔlu yãi, akũ Pɔlu wé pèa tíii, à è a ludanaanikɛnaa kà à a werekɔa,

¹⁰ akũ à pìnɛ kũ kòto gbãnao: N̩ fute ñ ze n gbáa. Akũ à v̩ à zè à nà tää'ona.

¹¹ Kũ gbẽñɔ è lákũ Pɔlu kè nà, akũ ò wiki kàkara kũ Likaonia yão ò pì: Tãnanɔ lì bisãsirinɔ ũ ò kipawá.

¹² Ò tó kpà Baanabane Zusu, Pɔlu sɔ Emesi kũ àkũ m̩é àdi doñne are kũ yã'onaao yãi.

13 Zusu pì kpé kú wëte kpε, akū a gbàgbarii sù kú zuṣa kú ò lávu záblebóo kèñnençò wëte bñilea. À ye gbëno sa oo zìrinç.

14 Kú Baanaba kú Pøluo yã pìi mà, ò ní utanç gàga ò kèkè, akū ò sì gbëno té kú wikio

15 ò pì: Gbëno, bó yã mé à tò átēn ke lε? Bisásirinç ò ū se lán á bá. Baaru nnan ótēn kpááre, de à kpε li pó gina díñone à are dɔ Luda Wèndidea. Àkú mé à musu kè kú zít eo kú ísirao kú pó kú ò kú a gúnnç píni.

16 À buri sïnda píni kò yã ò ní zïda zé sè.

17 Bee kú abireo à a zïda mòáre yâmanakënaa gûn. Àdi tó legû maáre de à pó kë a gorçø. Àdi á gba pôble dasi de àgô kú pønna gûn.

18 Bee kú yã bire onaao, gbâna kú gbânao ò gbasa ò gî gbëno ne ò sa omâma.

19 Akú Yudanç bò Antioku kú Ikoniuo ò sù ò gbëno sâ vù. Akú ò Pølu pâpa kú gbèeo ò a gâté ò bò kâao wëte kpε, òtēn da à gâme.

20 Kú Yesudenç kâkarai, akú à fûte à gë wëte gûn. Kú gu dò, àpii kú Baanabao gëe Dëbi.

Zìrinç tana Antioku

21 Kú ò baaru nna kpàíne wëte pìi gûn, ò gbëno lè dasidasi. Akú ò èra ò gëe Lisitira kú Ikoniuo kú Antioku,

22 òtēn Yesudenç gba gbâna, òtēn lé daríma ò wé tâ Yesu náanikënaaa ò pì: Séde ò wari kε mana-mana, gbasa ò gë kpata kú à bò Luda kïnaa gûn.

23 Ò gbë zôkõnç dîteñne sɔsi kú sɔsio, akú ò adua kèñne kú léyïnaao ò ná Dikiri kú ò a náani kè oñ.

²⁴ Kū ò bòtε Pisidia bùsu kpa, akū ò kà Pamfilia bùsun.

²⁵ Ò Luda yã ò Pega, akū ò gèe Atalia.

²⁶ Gwen ò gè gó'itεn ò tà Antióku, gu kū ò ná Ludanε a oí yã, de à gbéke keńne zí kū ò kè ò làka tera yã musu.

²⁷ Kū ò kà, ò sɔsi gbéñɔ kàkara ò yã kū Luda kèńne gbàńne píンki, lákū à buri pàndenɔ gbà zé ò a náani kè nà.

²⁸ Akū ò gorɔ pla kè kūńwo gwe.

15

Yagɔgɔna Yurusalemu

¹ Gbékenɔ bò Yudea ò sù Antióku, akū ò yã dà Yesudenɔne ò pì: Tó ádi tɔ zɔ lákū Musa dìtε nàro, áni surabana lero.

² Pɔlu kū Baanabao zuka kànyí ò lékpakɔa kè kūńwo manamana yã pìi musu. Akū Yesudenɔ zèo Pɔlu kū Baanabao kū n̄ gbékenɔ gé Yurusalemu de ò yã pì gɔgɔ kū zìrinɔ kū gbé zɔkɔnɔ.

³ Ò gèe ò zèńne, akū ò bòtε Fenisia kū Samariao bùsu kpao. Ò buri pàndenɔ nèselitεna yã bàba n̄ gbéñɔne gwe, akū n̄ pɔ kè nna manamana.

⁴ Kū ò kà Yurusalemu, sɔsi gbéñɔ kū zìrinɔ kū gbé zɔkɔnɔ gbānakε kpànyí, akū ò yã kū Luda kèńne píンki baaruu kpàńne.

⁵ Akū Farisi Yesude kenɔ fùtε ò pì: Séde buri pàndenɔ tɔ zɔ, ò oíne ògɔ Musa doka kūna.

⁶ Akū zìrinɔ kū gbé zɔkɔnɔ kɔ kàkara òtεn yã pì gwa.

⁷ Kū yāgōgōnaa gbàna kū, Pita fùte à pìíne: Ma gbēnō, á dō kū Luda ma dite á té à gii kè, de buri pāndenō Yesu baaru nna ma ma lén ò a náani kε.

⁸ Luda gbē sǐnda píンki nèse dō, akū à n̄ gbá a Nini n̄ sināa sèeda ū lákū à ó gbá nà.

⁹ Luda dí n̄ dite dodo kū ókōnōro. À n̄ nèse píپiíne kū ò Yesu náani kè yāi.

¹⁰ Bó yā mé à tò átēn Luda lé átēn gwa teraa? Aso kū ó dizinō fùa ò sé kū ókōnōn á ye à diíne yá?

¹¹ Lenlo! Ó sì kū óni surabana le Dikiri Yesu gbēkē yāi lán mókōnō bà se.

¹² Gbēnō kè kítikiti n̄ píンki, akū ò sā kpà Baanaba kū P̄luooi, òtēn sèedanō kū daboyā kū Luda kè n̄ gāi buri pāndenō téno oíne.

¹³ Kū ò yā ò ò láka, Yamisi fùte à yā ò à pì: Ma gbēnō, à ma yā ma.

¹⁴ Simo ò lákū Luda wé pà buri pāndenōla káaku nà à gbēnō sè n̄ té a pó ū.

¹⁵ Annabinō yānō kō sè kū abireo, zaakū ò pì:

¹⁶ Abire gbera mani era mà su mà Dauda bεzī bo, mani a guforo keke mà tata mà a fute,

¹⁷ de bisásiri kparanō ma ki wεte,

buri pānde gbē kū ma tó kúmma píno n̄ píンki.

Dikiri kū àtēn yā pì ke mé à ò,

¹⁸ àkū mé à tò ò yā pì dō zaa káaku.

¹⁹ A yā mé à tò ma è à mana ò yā kū à zī'ū dite buri pānde kū òtēn are dō Ludaanōnero.

²⁰ Ò takada kēíne ò mì kē tāna póblea kū pāpákēnaao kū nòbō kütukpanasario kū aruo.

²¹ Zaakū à gii kè kū òdigō Musa takada kyó ke aduakekpēnō gǔn kámmabogorō zī píンki òdigō a doka waazi ke wεte kū wεteo.

Gbẽnɔ zĩna buri pānde Yesudenɔ

²² Akũ zìrinɔ kũ gbẽ zɔkɔnɔ kũ sɔsi gbẽnɔ píンki zèo ò gbẽnɔ bo n̄ té ò n̄ zĩ Antiɔku kũ Pɔluo kũ Baanabao. Akũ ò n̄ arede kenɔ bò, Yudasi kũ òdi pine Baasaba kũ Silasio.

²³ Ó n̄ zĩ kũ takadao, yã kũ ò kẽ a gũnn dí:

Ókɔnɔ zìrinɔ kũ gbẽ zɔkɔnɔ o fɔ kpà ákɔnɔ ó gbẽ kũ ò de buri pānde ūnɔa zaa Antiɔku kũ Siria bùsuuo kũ Silisia bùsuuo.

²⁴ O mà ó gbẽkenɔ ḡe á kĩnaa ó lé sari, ò á n̄esee yàkaáre ò á dá bídin n̄ yã'onaa gũn.

²⁵ Akũ o lédokɔnɔ kẽ o zeo kũ ò gbẽnɔ bo ò n̄ zĩáwa kũ ó gbẽ yenyideno Baanaba kũ Pɔlu

²⁶ kũ ò gi ñ wèndii ó Dikiri Yesu Kirisi tóbona yâiio.

²⁷ A yã mé à tò ótẽn Yudasi kũ Silasio zĩáwa, de ò yã kũ o kẽ takadan oáre kũ léo.

²⁸ Zaakũ Luda Nini kũ ókɔnɔ o zeo òsun aso ke diárero, séde pó kũ à zé vĩ díkñanɔ.

²⁹ À mì kẽ nòbɔ kũ ò sa òo tânaaq kũ aruo kũ nòbɔ kùtukpanasario kũ pâpâkенaaao. À mana à mì kẽ adinɔa. Ò kɔ e aafia!

³⁰ Akũ ò n̄ gbáre ò ḡe Antiɔku. Ò sɔsi gbẽnɔ kàkara n̄ píンki, akũ ò takada piì kpàmma.

³¹ Kũ ò a kyó kẽ, akũ n̄ pɔ kẽ nna manamana kũ n̄eseyidakûna yã plio.

³² Yudasi kũ Silasio bi annabinɔmɛ, akũ ò lé dà n̄ gbẽ pînɔa manamana ò n̄ gbá gbâna.

³³ Kũ ò gɔrɔ pla kẽ gwe, Yesudenɔ lé zàrnma, akũ ò tà n̄ zìrinɔ kĩnaa aafia.

³⁴⁻³⁵ Pɔlu kũ Baanabao ḡò Antiɔku. Kũ gbẽ dasi pândenɔ ò Dikiri yã dàñne, ò baaru nna kpâñne.

Pɔlu kū Baanabao kékñanaa

³⁶ Gɔrɔ pla gbéra Pɔlu pì Baanabane: Ò era ò gé ó gbénɔ gwa wéte kū o Dikiri yā waazi kèn yānɔ gún, ògɔ dɔ lákū ò kun nà.

³⁷ Baanaba ye à Yuhana Maaku sé à gé kūníwo,

³⁸ akū Pɔlu ten da à mana ò gbẽ kū à kékñma Pamfilia à gí tényí ñ zí gún sé doro.

³⁹ Kū odi kɔ yā maro, akū ò kékñsa. Baanaba Maaku sè ò gè gó'iten ò gèe Sipiru.

⁴⁰ Akū Pɔlu Silasi sè, Yesudeno ñ ná Dikirine a õi de à gbéke keñne, akū ò dà zén,

⁴¹ ò gète Siria kū Silisiaola ò sɔsi gbénɔ gbà gbâna.

16

Pɔlu wétegena kū Timɔtio kū Silasio

¹ Pɔlu kà Debi kū Lisitirao. Gwen Yesude ke kun a tón Timɔti. A da bi Yuda Yesudemɛ, a de sɔ bi Girikime.

² A tó nna Yesude kū ò kú Lisitira kū Ikɔniuonɔ kīnaa.

³ Pɔlu ye à gé kääao, akū a tɔ zɔñne Yuda kū ò kú wéte pínɔ gúnñɔ yāi, zaakū ñ pínki dɔ kū a de bi Girikime.

⁴ Wéte kū ò gèen pínki, ò yā kū zìrinɔ kū gbẽ zɔkɔñɔ dítè Yurusalemu ò sɔsi gbénɔne ògɔ kūna.

⁵ Akū òten gbâna kū ñ ludanaanikënaa gún òten dasi kū lákū gu dìgɔ dɔ nà.

Pɔlu wégupu'ena Toroasi

⁶ Luda Nini gíñne ò gé Luda yā o Asia bùsun, akū ò gète Firigia kū Galatia bùsunɔola.

⁷ Kū ò kà Misia bùsu lén, ò ye ò gë Bitinia bùsun, akū Yesu Nini dí weñnero.

⁸ Kū ò ḡt̄e Misia bùsula, akū ò kà Toroasi.

⁹ Gwāani P̄lu Masedonia bùsu gbēke è z̄na wégyptu'ena gūn, àten kúte kene à p̄i: N̄ bikū n̄ su ó kinaa Masedonia n̄ kpawái.

¹⁰ Kū à wégyptu è le, akū o Masedonia soru k̄e ḡn̄o, zaakū o d̄s sà kū Luda m̄é àteni ó sísi ò ḡ baaru nna kpánn̄e.

Lidia Yesu zé senaa

¹¹ Akū o ḡ gó'iten Toroasi o m̄i p̄è Sam̄tarasia. Kū gu d̄o ka Neap̄oli.

¹² Bona gwe o ḡ Filipi. Àkūme Masedonia bùsu kpado p̄i wéra ū, kū Romuden̄n v̄i. Akū o ḡor̄ pla k̄e wéte p̄i gūn.

¹³ Kámmaboḡor̄ z̄i o bo wéte kpe o ḡ swa sare, gu kū o mà aduakeki kunwa. Akū o vute o yā ò n̄gb̄e kū ò kakarana gwen̄ne.

¹⁴ N̄gb̄e ke kú gwe òdi pine Lidia. Tiatira gb̄em̄, biza wé t̄era búgu ylariim̄, akūs̄ Luda donȳriim̄. Àten yā kū P̄lu ten o ma, akū Dikiri a sw̄ee w̄en̄e à yā p̄i sì.

¹⁵ À da'ite k̄e kū a b̄eden̄, akū à wé k̄ewá à p̄i: Tó a ma Dikiri náanik̄naa sì, à mó à kipa ma b̄ea. Akū o a yāze è.

P̄lu kū Silasio dana kpésiran Filipi

¹⁶ Z̄ikea kū óten ḡe aduakekia, o dakare kū z̄on̄gb̄e kū à ml̄e t̄ana v̄io. A dikirin̄ dì oḡ le manamana a ziayā'onn̄naa musu.

¹⁷ Akū à bò à téwái, ók̄n̄o kū P̄luo, àten wiki l̄e à p̄i: Gb̄e díno bi Luda Musude z̄oblerin̄m̄, óten surabana zé kpàkpa keáre.

18 Àdigō ke le lán gu dìgō dō nà, akū Pɔlu kpàsa kāao. À lité à pì tāna pìne: Ma ònné kū Yesu Kirisi tó o n̄ goa. Akū à gòa ḡn̄o.

19 Kū a dikirin̄o d5 n̄ àrelena a yā musu wédoinaa làka, akū ò Pɔlu kū Silasioo kù ò n̄ gáte ò ḡeε kūn̄wo gbānaden̄o kīnaa ete gūn̄.

20 Ò ḡeε kūn̄wo yākpatekerin̄o kīnaa ò pì: Gbē díno bi Yudan̄ome, òteni ó wéte yakawere.

21 Futeokarayā kū ókñno Romuden̄o doka ḡiò sí ke ò kēn̄ òten dañne.

22 Pari futeñyī, akū yākpatekeri pìn̄o pì ò n̄ pón̄o boñma ò n̄ léle gòoo.

23 Kū ò gbēna mana kēñne, akū ò n̄ dá kpésiran ò pì kpé pì dākpāriine à n̄ dākpā manamana.

24 Kū ò òne le, akū à n̄ dá kpé tú à n̄ gbān̄o yì lía gíngin.

25 Lizāndo gūn Pɔlu kū Silasio ten adua ke òten lè sí Ludane, gbē kparano ten sā kpá n̄ yāi.

26 Kānto zítē yìgāyìgā kū gbānào ari kpé pì gbñno kē gíri. Gwe ḡn̄o a gbàn̄o wéwé píñki, akū purusunano mòkakñanano bòterñma píñki.

27 Kū kpé dākpārii pì vù, à gbàn̄o è wéwéna píñki, akū à a fēneda wòto à ye à a zída dε, zaakū àten da purusunano bàa sìme.

28 Akū Pɔlu pùtā kū kòto gbānào à pì: Nsun n zída kari boro. Ó kú la ó píñki.

29 Kpé dākpārii pì pì ò mó fitilaa, akū à sì n̄ té kū bàao à kùte Pɔlu kū Silasio are àten lukaluka.

30 À bò kūn̄wo bàai, akū à pì: Maren̄o, deran mani ke mà surabana lee?

31 Ò pìne: N Dikiri Yesu náani ke ìni surabana le, mokõn kũ n bedenɔ á píni.

32 Akũ ò Dikiri yã òne kũ a bedenɔ ñ píni.

33 Lizāndo kùa kpé dákpařii pì ñ sé à gèe à ñ bònɔ pìpińne, akũ à da'ite kè gòñɔ kũ a gbénɔ ñ píni.

34 Akũ à gè kúńwo a bëa à póble kèńne. Àpii kũ a bedenɔ, ñ pɔ kè nna manamana kũ ò Luda náani kè yäi.

35 Kũ gu dò, yâkpatékérinɔ dogarinɔ zì ò gë one à gbë pìnɔ gbarë.

36 Akũ kpé dákpařii pì pì Pɔlunɛ: Yâkpatékérinɔ gbénɔ zìma de mà á gbarë. À bòte à tá aafia.

37 Akũ Pɔlu pì dogarii pìnɔne: Ò ó gbë gbénɔ wára yâkpatékena kúoo sari ò ó dá kpésiran, ókõnɔ kũ Romudenɔn ó ü. Tera sà ò ye ò ó bòte asiri gûn yá? O'o! Oi! Séde ò su ò ó bòte ñ zïda.

38 Dogarii pìnɔ yã pì gbà yâkpatékérinɔne. Kũ ò mà Romudenɔme ñ ü, akũ vïna ñ kũ.

39 Akũ ò sù ò kúte kèńne ò ñ bòte kpésiran, akũ ò wé kèrnma ò bońne ñ wëte gûn.

40 Kũ ò bòte kpésiran, ò gëe Lidia bëa. Ò Yesudenɔ lè gwe, akũ ò ñ nèsé yïda kúńne ò dà zén.

17

Pɔlu kunna Tesalonika

1 Ò bòte kũ Amfipɔlio kũ Apɔlɔniao, akũ ò kà Tesalonika, gu kũ Yudanɔ aduakekpè kún.

2 Akũ Pɔlu gè aduakekpèn lákũ àdigɔ ke nà, à waazi kèńne yã kũ à këna Luda yän musu kámmabogɔrɔ aakɔ.

³ Àten bokotene lákú à kõ sèo Arumasihu wétamma le nà à fute bona gan à pì: Yesu kū maten'i a yã oáre mé à Arumasihu pì ù.

⁴ Ñ gbékeno yã pì zé è, akú ò nà Pɔlu kū Silasiooa. Len Giriki donyirinò nàm'ma le dasi se ari kū nɔgbé kū ò tó bòrnò dasi dɔ.

⁵ Akú Yudanɔ nèsegɔ̄baa kpà kūn'wo, ò kurepāpā'orinɔ kàkara ò dasi kù, akú ò wëte wà. Ò gèe ò lika Yasɔ bεi, òten Pɔlu kū Silasio wëte de ò ní kū ò bo kūn'wo gupuraa.

⁶ Kū odi ní lero, ò Yasɔ kū Yesude pāndenɔ gâtè ò bò kūn'wo wëte gbânadenɔ kínnaa, òten wiki lé òten pi: Gbé pìnɔ bi andunia guderinɔmε. Ò sù la,

⁷ akú Yasɔ ní dít'e a bεa. Gbé pìnɔ ten pā Siza dokane ní píni, òdi pi kína pānde kun òdi pine Yesu.

⁸ Yã pì zɔ gbénɔ pɔa kū wëte gbânadenɔ.

⁹ Akú ò ñgɔ sì Yasɔa kū a gbé kparanɔ ò ní gbáre.

Pɔlu kunna Berea

¹⁰ Gwāani birea gɔ̄nɔ Yesudenɔ Pɔlu kū Silasio gbáre Berea. Kū ò kà gwe, akú ò gɛ Yudanɔ aduakékpén.

¹¹ Gbé birenɔ nèse mana de Tesalonikadenɔ pɔla ò Luda yã sì ɔplapla. Lákú gu dìgɔ dɔ nà òdigɔ Luda yã gwagwa de ò dɔ tó Pɔlu yã pìnɔn yápura vî.

¹² Ñ gbénɔ Dikiri náani kè dasidasi kū Giriki nɔgbé bëerédenɔ kū Giriki gɔ̄gbénɔ dasidasi dɔ.

¹³ Kū Tesalonika Yudanɔ mà Pɔlu ten Luda yã waazi kε Berea dɔ, akú ò sù gwe ò yákete dà gbénɔ té ò ní pɔ fûte.

¹⁴ Akú Yesudenɔ Pɔlu gbáre gɔ̄nɔ ísira kpa, ama Silasi kū Timɔtio gò gwe.

15 Gbẽ kũ ò gèe ze Pɔlunenɔ gèe kääo Ateni, akũ ò èra ò tà Silasi kũ Timɔtio kïnnaa kũ Pɔlu légbæeo, à pì ò mó ò a le likalika.

Pɔlu kunna Ateni

16 Kũ Pɔlu teni ñ dã Ateni, a pɔ yàka kũ à è tāna di wëte pìi gûn yâi.

17 Akũ à waazi kè Yudanɔne kũ buri pânde donyîrinɔ aduakekpèn kũ gbẽ kũ àdigɔ ñ le ete gûnnɔ lâkû gu dìgɔ dɔ nà.

18 Pɔlu ten yâ lekɔa kũ yâwaaripari kũ òdi ñ sisi Epikurenɔ kũ Sotoikinɔ. Akũ ñ gbëkenɔ pì: Bó yân titimako dí ten boṭee? Gbëkenɔ pì: Óten da tāna dufunɔ yâ kpàkpan àten ke. Ò ò le kũ àten Yesu yâ kũ a vuna ganwo baaru nna kpañne yâimε.

19 Akũ ò Pɔlu sè ò gèe kääo gbẽ zɔkɔnɔ kïnnaa Areopagu ò pì: Ìni yâ dufu kũ ndì dañne owerero?

20 O yâbongsare mà n lén, ó ye ò a bɔkɔtēna dɔ.

21 Atenidenɔ píンki kũ nibɔ kũ ò kú gweno dìgɔ ye yâ pândeiro, séde yâ dufu mana kũ a wàaripanaao.

22 Akũ Pɔlu fûte à zè Areopagude pìno té à pì: Atenidenɔ, ma è á mìnatenà tânanɔne kokari vî manamana yâ sînda píンki gûn.

23 Kû maten kure á wëte gûn, maten pɔ kû adì donyî keñnenɔ tâasi ká, akû ma sa'oki ke è, ò pɔ këa ò pì: Luda kû ó dɔro pô. Luda kû á a dɔro átèn donyî keñne baaruun maten kpááre.

24 Luda andunia kè kû pɔ kû ò kú a gûnnɔ píンki. Àkûmè musu kû zîteo Dikiri ū, àdigɔ kû kpé kû bisâsirinɔ bònенɔ gûnlo.

25 A bàka kû kû bisâsiri ɔdamma keoro. Àkû mè adì wëndi kû we'oo kpá gbẽ sînda píンkia kû pô sînda píンkio.

26 À buri sǐnda pínci bò gbẽ mèn do kĩnaame, akũ ò kú andunia kusuru siikõ píncia. A gĩnaké à goró dítedite buri píncine kũ gu kũ onigõ kunwa léo.

27 À n̄ ké de ògõ a wete ò o mátemate ari ò gé boa. Bee kũ abireo à zà kũ ó gbẽkeoro.

28 Zaakũ àkũ mé àdi tó ògõ wèndi vĩ ò fõ ò ó mè sé ògõ kún. Lákũ á kere keno ò nà: A burinon ó ũ se.

29 Lákũ Luda burinon ó ũ nà, òsungõ da Luda de lán tāna bàro kũ bisãsiri kè kũ wuraao ke andurufu ke gbèe kũ à a ɔzí kèa a laasunnwa.

30 Luda mìkpere zù ó wésiragoró yāne, ama àten yā díté gbẽnɔa gu sǐnda píncia tera de ò nèse lite.

31 Zaakũ à goró díté kũ gbẽ kũ à a sè yākpaté ke kũ anduniao a zéa. À gbẽ kũ à a sèe pìi vù gan sèeda ũ gbẽ sǐnda píncine.

32 Kũ ò gènɔ vuna yā pìi mà, n̄ gbẽkenɔ a fobò, ama n̄ gbẽkenɔ pì: Óni n yā pì ma zīkea dɔ.

33 Akũ Pɔlu bò n̄ kĩnaa.

34 Gbẽkenɔ nàa, akũ ò Yesu náani kè. Areopagu gbẽ kũ òdi pine Diñisiu kú n té kũ nɔgbẽ kũ òdi pine Damario kũ gbẽkenɔ dɔ.

18

Pɔlu goró pla kena Kɔrinti

1 Abire gbéra Pɔlu bò Ateni à gèe Kɔrinti.

2 À kpàkũ kũ Yuda keo gwe, Pɔntu bùsu gbẽ kũ òdi pine Akila kũ a nanɔ Pirisilao. Ò sù kũ Itali bùsuuo dufumé, kũ Siza Kalaudiu díté Yudanoné ò boṭe Romu yāi. Pɔlu gèe n̄ kĩnaa,

3 akũ à kípam̄ma, àten zī ke kūníwo kũ ɔzidokõnɔkerinɔm̄e n̄ ũ yāi. Zaakũ bizakutakerinɔm̄e n̄ ũ n̄ pínci.

4 Kámmabogorɔ zĩ píンki àdi waazi ke aduakɛkpɛn àtɛn wɛtɛ Yudanɔ kũ Girikinɔ a yãzɛ e.

5 Kũ Silasi kũ Timɔtio bò Masedonia bùsun ò sù, Pɔlu zè kũ waazikenaaò àtɛn o Yudanɔne swáswa kũ Yesumɛ Arumasihu ū.

6 Kũ Yudanɔ ibereɛ sè kãao ò a sɔ̄sɔ̄, akũ à a pókasano kpùkɛ à pi: Yã kũ a kè wí á musu, ma yãn doro. Zaa tera mani gé buri pãndenɔ kïnaame.

7 Kũ à bò gwe à gɛe à kipa buri pãnde donyñri kũ òdi pine Titiu Yusutu bea aduakɛkpɛ piì sare.

8 Aduakɛkpɛ gbẽ zɔ̄kɔ̄ Kirisipu Dikiri náani kè kũ a bedeno ñ píni. Kɔrintide kũ ò Pɔlu yã màno Yesu náani kè dasi, akũ ò da'ite kè.

9 Gwâani kea Dikiri ò Pɔlunɛ wégupu'enaa gũn à pi: Ñsun tó vîna n kûro, ñsun kámma bo kũ yã'onnenaoro,

10 zaakũ gbẽnɔn kú ma pó ū dasidasi wëtɛ dí gũn. Makũ mé má kú kûnwo, gbẽke ni n kũ à wari dɔmmaro.

11 Akũ Pɔlu wè do kũ mɔ suddoo kè gwe àdigɔ Luda yã da gbẽnɔnɛ.

12 Gorɔ kũ Romu gbẽ Galio de Girisi bùsu gbẽ zɔ̄kɔ̄ ū, Yudanɔ lédokõnɔ kè ò fûte Pɔlui, ò gɛe kãao yâkpatɛkekia

13 ò pi: Akũ mé àtɛn té ká gbẽnɔgu ògɔ̄ donyñyã kũ à pâ ó dokane kûna.

14 Kũ Pɔlu ye à yã o, akũ Galio pi Yudanɔne: Yudanɔ, tó dà ke taari zɔ̄kɔ̄n à kè yã, à kû mà mena kâáo.

15 Lákũ átɛn yâkete ká gbẽnɔ tó yã musu nà kû á zîda dokao, abirekû gɔ̄ á yã úme. Ma gi yã bire takakɛkenaaime.

16 Akũ à pèm̄ma à n bótɛ yâkpatɛkɛkpɛn.

¹⁷ Akū pari aduakεkpε gbε zɔkɔ Sɔsɔtene kū ò a gbègbε yākpatεkεkpε léa. Ama adi ke Galione yāke ūro.

Pɔlu tana Antíku

¹⁸ Pɔlu gɔrɔ pla kε Kɔrinti dɔ, akū à lé zà Yesudeno à gε gó'iten àten tá Siria bùsun. Pirisila kū Akilao gεe kāao. À mìi bò Kenkereá lé kū à sè à Ludane yái.

¹⁹ Kū ò kà Efesu, Pɔlu Pirisila kū Akilaoò tò gwe. A gεe aduakεkpεn ò yā lèkɔa kū Yudanɔ,

²⁰ akū ò wé kεa à gɔrɔ pla ke kūníwo. Akū à gì,

²¹ ama kū àten lé zam̄ma à pì: Tó Luda wè, mani era mà su á gwa. Akū à bò Efesu kū gó'iteo.

²² Kū à kà Sizaria, à gεe à fɔ kpà sɔsi gbεnɔa zaa Yurusalemu, akū à tà Antíku.

²³ Kū à gɔrɔ pla kε gwe, à èra à dà zén à gεe wεte kū wεteo Galatia bùsun kū Firigia bùsuuo à Yesudenɔ gbà gbāna ñ píni.

Apolo waazikena Efesu

²⁴ Yuda ke kun a tón Apolo, Alešandaria gbεmε. A lénna, akūsɔ à Luda yā dɔ manamana.

²⁵ Ò Dikiri zé yā dàne, akū Yesu yādannena a kū gbāna. Àdi dañne a zéa, ama Yahaya da'itekena yān à dɔ. À sù Efesu,

²⁶ akū à nà yā'onaaa aduakεkpεn kū swεgbānao. Kū Pirisila kū Akilao a yā mà, akū ò a sìsi ò Luda zé yā bòkɔtene sānsān.

²⁷ Kū Apolo ye à gé Girisi bùsun, Yesudenɔ a gbà swεe, akū ò takada kε Yesude kū ò kú gwenɔnε de ò a kū oplapla. Kū à kà gwe, à ò dà gbε kū ò Yesu náani kε Luda gbεkε gāinɔa manamana.

28 Zaakū a yā Yudanō fù pari gūn mámmam, à mòñne Luda yā gūn kū Yesumē Arumasihu ū.

19

Pɔlu kunna Efesu

1 Gorō kū Apolo kú Korinti, Pɔlu gè Asia bùsuu guragura. Kū à kà Efesu, à Yesude keno lè gwe,

2 akū à ná lá à pì: Kū a Dikiri náani kè, a a Nini lè yá? Akū ò wèa ò pì: Oi, ódi a Nini kunna yā ma sero.

3 Akū à ná lá à pì: Da'ite kpaten a kèe? Ò wèa ò pì: Yahaya pómé.

4 Akū Pɔlu píñne: Yahaya gbénō da'ite kè ní nèselitenaa sèeda ümē. À ò gbénōne ò gbë kū ani su a kpe náani kē. Yesun à téa gwe.

5 Kū ò yā pìi mà, ò da'ite kè kū Dikiri Yesu tóo.

6 Kū Pɔlu o nárima, Luda Nini dìdimma, akū ò yâke buri ò ò annabikeyâ ò.

7 Gbë pìnō kà lán gbénōn kuri aweepla bà ní pínki.

8 Pɔlu dìgō gé aduakekpen ari mō aakō. À yā òníne kū swègbânao, àten yā gága kūnwo de ò a yâze e kpata kū à bò Luda kînaa musu.

9 Ama ní gbékeno sâgbâna kè odi Luda yā síro, akū ò zé pì vâni bò pari gûn. Akū Pɔlu gbë kū ò Yesu náani keno sète ò bò ní té. Akû àdigô yâ gága kûnwo Tirana kyókpén lâkû gu dìgô dō nà.

10 À kè le ari wè pla, akû Asia bùsudenô Dikiri yā mà Yudanō kû Girikinô ní pínki.

Seva néno

11 Luda Pɔlu gbà zé à daboyâ bonsareno kè.

¹² Len bee tó ò ísimmawarabonó ke fùranó nà Pɔlu mèea ò gèe ò nà gyārenó, òdi werekɔamé n̄ tānanó dì goímma.

¹³ Yuda tānagommari kū òdigɔ̄ kure kenɔ wète ò tāna go kū Dikiri Yesu tó ò pì: O óare kū Yesu kū Pɔlu dì a yā waazi ke tó, à goímma.

¹⁴ Yudanó sa'oriki kū òdi pinε Seva négɔgbɛ gbénɔn supplanó mé òdi ke le.

¹⁵ Akū tāna píñne: Má Yesu dɔ̄, akūssó ma Pɔlu baaruu mà. Ákɔnɔ sɔ̄, dín á ūu?

¹⁶ Akū tānade pìi kùsimíma à gbāna mòñne, à n̄ né n̄ píñki à n̄ kínna, akū ò bàa lè ò bòte ñ pìi gǔn punsi.

¹⁷ Kū Efesudenó yā pìi mà Yudanó kū Girikinó n̄ píñki, vīna n̄ kū, akū ò Dikiri Yesu tó sè lei.

¹⁸ Akū gbɛ kū ò Yesu náani kēnɔ sù òtēni n̄ yākenanó o gupuraa dasidasi.

¹⁹ Pódammari kenɔ n̄ takadano nàkɔa ò sù ò kà tén pari wára. Kū ò takada píñ ɔgɔ dòdɔ, ò è à kà andurufu ɔgɔ mèn dúbu bupla akuri.

²⁰ Len Dikiri yā tēn dagula le àtēn gbāna kū.

Yakete futena Efesu

²¹ Yā bireno kēnaa gbéra Pɔlu zèo a nèseé gǔn kū ani bɔtē kū Masedonia bùsuuo kū Girisi bùsuuo à gé Yurusalemu à pì tó a gée gwe, séde à gé Romu.

²² Akū à a kpanyíri gbénɔn pla kenɔ zì Masedonia, Timɔti kū Erasatuo. Àkū sɔ̄ à gɔ̄ Asia bùsun gĩa.

²³ Goró birean yākete fùtē manamana Dikiri zé yā musu.

²⁴ Andurufupiri ke kun a tón Démeteriu, àdi Atemi tānakpè taká pi kū andurufuuo. A píri dakenó dì àre zɔkɔ le zì pìia.

25 Akũ à n̄ kákara kū n̄ gbẽdake kū òdi zĩ bire taka keno à piñne: Gbẽnɔ, á dɔ̄ kū ɔzĩ dimɛ ó bleki ū.

26 Áten e aküsɔ̄ áten ma lákū Pɔ̄lu ten ke nà, kū à pì tāna kū ò n̄ pínɔ bi dikirinɔnlo. À gbẽnɔ mìi lítɛ dasidasi, ò a yãze è. Adi ke Efesu lan adoro, ari kū Asia bùsu gu dasiomɛ.

27 Yã dí ni fɔ̄ à kisira iwere fá. Adi ke ó ɔzĩ letena adonlo, a yã ni tó tāna nɔ̄gbẽ zɔ̄kɔ̄ Atemí kpé ke pã, tāna kū Asia bùsudeno kū andunia gbẽnɔ pínki dì donyĩ kenee pì gakuri kò ni é.

28 Kū ò yã pìi mà, n̄ pɔ̄ fɛ̄, akũ ò nà wikilenaaa ò pì: Efesudeno Atemí zɔ̄kɔ̄.

29 Wẽte wà, gbẽnɔ bàa lè òten sí kɔ̄kakarakɛkin, akũ ò Masedonia bùsu gbẽnɔn pla Gayusi kū Arisitaku kū òdi gé wẽtea kū Pɔ̄luonɔ kù ò gɛ̄e kūníwo gwe.

30 Pɔ̄lu ye à gẽ zà pìi gũn, akũ Yesudeno dí wenero.

31 Asia bùsu gbẽ zɔ̄kɔ̄ keno bi a gbẽnnanɔmɛ, akũ ò gbẽnɔ zìa ò le dàa àsun gẽ zànlo.

32 Kɔ̄kakaranaa yàka, gbẽnɔ ten wiki lé òten kɔ̄ yã maro, zaakū pari dɔ̄ tó býaïn ò kàkarairo.

33 Yudano ḥ sɔ̄ Alesandai à yã o, akũ zàa gũn gbẽkenɔ ten lé dɔ̄a. Akũ Alesanda ḥ kèníne de ò yîte, à ye à Yudano bàka bo yãn gbẽnɔ wára.

34 Kū ò a dɔ̄ Yuda ū, akũ n̄ pínki wiki sìkũn lεelε lán awa pla bà ò pì: Efesudeno Atemí zɔ̄kɔ̄.

35 Akũ wẽte gbẽ zɔ̄kɔ̄ n̄ zuka zè à pì: Efesudeno, gbẽ sǐnda pínki dɔ̄ kū á de tāna zɔ̄kɔ̄ Atemí kpé dãkpári ū kū a surakpasao.

36 Lákū gbẽke ni fɔ̄ à bo abirekū kpəro nà, à á zìda kū teenɛ. Àsun yãke ke kū wãnaoro.

³⁷ A su kū gbē díno la, odi o na ó tānakpe pōkearo odi ó tāna tó vāni síro.

³⁸ A yā mē à tò, tó Demeteriu kū a pìri dakeno yā vī kū gbēkeo, yākpatékēgoro kun kū yākēkerino. Ò gé kō sisi gwe.

³⁹ Tó á yā pānde vī dō, oni gōgōáre kōkakarana kū gbānadeno gbèkaa gūn.

⁴⁰ Zaakū oni fō ò ó taari le zuka kū ò kà gbāra díkīna yāi. Óni yāzede le ò o zuka pìi musuro, zaakū à gbá vīro.

⁴¹ Yā bire onaa gberan à gbēno gbàrē.

20

Pɔlu gena Masedonia bùsun kū Girisio

¹ Kū zuka làka, Pɔlu Yesudenō kàkara à n̄ gbá swéé à lé zàm̄ma, akū à gèe Masedonia.

² Kū àten gētē bùsu birela, à gbēno gbà swé kū yāno dasi ari à gèe à kào Girisi,

³ akū à mō aakō kē gwe. Kū àten gē gē gó'iten de à tá Siria bùsun, à mà Yudano lé kpàkūsūai, akū à zèo à era à tá kū Masedonia kpao.

⁴ Gbē kū ò gèe zeneno tón dí: Berea gbē Piru né Sopata kū Tesalonika gbēno Arisitaku kū Sekunduo kū Debi gbē Gayusio kū Timotio kū Asia bùsu gbēno Tikiku kū Torofimuo.

⁵ Gbē birenō dòwēre are ò gèe, ôtēni ó dā Toroasi.

⁶ Ókōno sō Burodi Futeñasari dikpe gbera o gē gó'iten Filipi, akū gorō sōoro gbera o n̄ lé Toroasi. Gwen o azuma do dēn.

Yutiku letena bona wondon

⁷ Azumanenna zĩ o kõ kàkara de ò burodi só lëele. Pɔlu tẽn waazi keñne. Kũ à ye à tá tó gu dɔ, akũ à dà yála ari lizãndo.

⁸ Fitila dasi kú kpé musu gu kũ ó kõkakaranan.

⁹ Kefenna ke vutena wondoo gũn kũ òdi pinε Yutiku, àten idekũ dëde. Kũ Pɔlu waazikenaa kẽ gbàna, i a lè, akũ à bò zaa kpé musu pì leu aakõde wondoo gũn à lètε, akũ ò à sè gè ũ.

¹⁰ Akũ Pɔlu kípa à kùsia, akũ à a sè à kpà a kùla à pì: Àsun tó swè kẽáguro, à kú wèndiio.

¹¹ Kũ à èra à dìdi musu, à burodii lìlikõre à sò, akũ à yã ò manamana ari gu dòo, akũ à dà zén.

¹² Akũ ò tà kũ kefenna pìlo bẽne, gbẽnɔ nèse yïda kù manamana.

Zaa Toroasi ai Miletu

¹³ Ókõnɔ sɔ o ge o gẽ gó'iteñ, o do Pɔlunε are o ta Aso, wẽte kũ óni a sén. Len à zèo lε, zaakũ à ye à gé gwe gèsemε.

¹⁴ Kũ à ó lé Aso, akũ o a sè o ge Mitileni.

¹⁵ Kũ gu dɔ, o bo gwe kũ gó'iteo o ge Kio. Gu làa dɔna o ge Samɔ, akũ a gɔrɔ aakõde zín o ka Miletu.

¹⁶ Pɔlu zèo yã à do Efesui de gɔrɔ sún gẽa Asia bùsunlo yái, zaakũ àten wã de à le à ká Yurusalemu ari Pentikɔsi dikpe gɔ kámε, tó ani sí ke.

Pɔlu lézana Efesu gbẽ zɔkɔnɔa

¹⁷ Pɔlu gbẽnɔ zì sɔsi gbẽ zɔkɔnɔa Efesu à pì ò su Miletu.

¹⁸ Kũ ò kà, akũ à pìñne: Á dɔ lákũ madì kε nà gɔrɔ kũ má kú kâáo zaa zĩ kũ ma gbá pètε Asia bùsun la.

¹⁹ Ma zĩ kè Dikirinε zidabusanaa gũn kũ wé'io. Ma wari kè Yudanɔ lékpakũsūnamai yái.

20 Mádi karana yāke uteárero, ma waazi kèáre ma dàárę gupuraa kū á bēnō.

21 Ma lé dà Yudanōa kū Girikinō ní píni ki ò arę dō Ludaan ḥó Dikiri Yesu náani ke.

22 Tera sà maten gé Yurusalemu lákū Luda Nini ma dan nà, yā kū ani ma le gwe má dōro.

23 Wēte kū wēteo Luda Nini ten omēne kpésira kū wéttāmmanaao teni ní dā.

24 Ama ma wēndi bēere vīmēne doro, séde mà yā kū maten péa le mà zī kū Dikiri Yesu dàmēne ke mà a mì dę. Àkūmę Luda gbēke baarunnakpana gbēnōne ū.

25 Ákōnō kū ma kure á té ma kpata kū à bò Luda kīnaa waazi kèárenō, má dō tera sà kū óni wé ke pla doro.

26 A yā mé à tò ma òárę gbāra, tó á gbēke sàtę, ma yān gwe doro.

27 Ma Luda poyenyīna píni ki òárę, mádi a ke uteárero.

28 À laakari dō á zīdaa kū sā kū Luda Nini á dítę ní gbē zōkōnō ūnō ní píni. À Luda sōsi gbē kū à ní lú kū a zīda aruo pīnō gwa.

29 Má dō kū ma tanaa gbēra lēwanna pāsī kū ò sānō wēnda vīronō ni si á té.

30 Bee á gbēkenō ni fute ò yālkperę dańne de ò gbēnō gá ò nańma.

31 A yā mé à tò àgō kú a laakariia. Lákū ma lé dà á baadia kū wé'io nà fānante kū gwāanio wè aakō dagura kámmabonaa sari, à tó a yā gō dōágu.

32 Tera sà mateni á na Ludanę a oī kū a gbēke yā kū ani fō à gbāna karaáre, à á gba zé de á baka gō kú kū a gbēnō ní píni.

33 Mádi gbēke ḡō ke a pōkasa ke ni dero.

³⁴ Á dō kū á zīda kū ma zī kē kū ma zīda comē, akū ma pō kū ó a ni vī kū ma gbēnō lè.

³⁵ Má mòáre yā sīnda píンki gūn à zī kē lán dí bā à kpá gbānasaridenɔi. Yā kū Dikiri Yesu ò gō dōágu kū à pì gbadana pɔnna vī de gbasinala.

³⁶ Yā bire onaa gbēra à kùtē a kosoa kū n̄ gbē sīnda píンkio à adua kē.

³⁷ N̄ wé pà kū wé'io n̄ píンki ò mlēmlē Pɔluu ò lē pèpēa.

³⁸ Yā kū à tò n̄ pɔ sira kū zōkō mé à de kū à pì n̄ wé ni kē pla doro. Akū ò zènē ari gó'ite kīnaa.

21

Pɔlu tana Yurusalemu

¹ Ó kēnamŕma gbēra o gē gó'iteñ o da zén o mìi pè Kosua. Gu làa dɔnaao o ka Rode, akū bona gwe o gē Patara.

² Gwen o gó'ite kū àtēn gē Fenisia bùsun lèn, akū o gēn o da zén.

³ Kū o Sipiru è zà dire, o pāne ɔzei ótēn gē Siria bùsun, akū o ka Taya, gu kū ò gó'ite aso bòtēn.

⁴ O Yesudenɔ wètē, akū o azuma do kē kūníwo. N̄ gbēkenɔ ò Pɔluné kū Luda Nini gbānao kū àsun gē Yurusalemuro.

⁵ Ama kū gɔrɔ pàpa kū óni tá, o fute ótēn tá. Ò gèe zewere n̄ píンki kū n̄ nōnō kū n̄ nénō wètē kpe ari ísira lēa. Akū o kute ó kosoa o adua kē.

⁶ Kū o lē zàkōa, o gē gó'iteñ. Mókñō sɔ ò èra n̄ bēa.

⁷ Bona Taya o era o da zén ari o ka Tɔlemai. O fɔ kpà Yesudenɔa o kē kūníwo gɔrɔ do.

8 Kū gu dò, o fute o ge Sizaria. O ge o kipa baarunnaakpari Filipi bεa. Gbēnɔn supplā kū ò ní sé yānɔ domε.

9 À néñɔgbε annabinɔ vī gbēnɔn siikɔ odi zā kε kòro.

10 O gorɔ pla kena gwe gǔn annabi kū òdi pine Agabu bò Yudea bùsun à sù.

11 Kū à sù ó kīnaa, à Pɔlu utabaa sè à a zīda gbáñɔ kū a ñɔnɔ yīlo à pì: Lákū Luda Nini ò nàn dí: Gbε kū à bà dí vī, len Yudanɔ ni a yī Yurusalemu ò a kpá buri pāndenɔ le.

12 Kū o yā pìi mà, ókɔnɔ kū wëtepidenɔ o kúte kε Pɔlunε àsun gé Yurusalemuro.

13 Akū à pì: Býäi áten ðò dò áteni ma nèseeyakamenee? Àsungɔ yīna ū sero. Bee tó mani ga Yurusalemu Dikiri Yesu tó yāi, ma soru kε kò.

14 Kū òdi fɔ ò a milε blèro, o kámma bò o pì: Dikiri poyenyīna kε.

15 Abire gbera o soru kε, akū o ge Yurusalemu.

16 Yesude kū ò kú Sizaria keno gèe ò kipa kūoo Sipiru gbε Nasɔ bεa. Yesudemε a ū zaa zī.

Pɔlu gεna Yamisi gwa

17 Kū o ka Yurusalemu, Yesudenɔ ó sí kū pɔnnao.

18 Kū gu dò, Pɔlu gèe kūoo Yamisi bεa. Gbε zɔkɔnɔ kakarana gwe ní píni.

19 Pɔlu fɔ kpàmma, akū à yā kū Luda kε a zī gai buri pāndenɔ té bàbañne māmmam zéazea.

20 Kū ò yā pìi mà, ò Luda sáabu kpà. Akū ò pine: Ñ yā pì gwa, ó gbε. Yudanɔ Yesu náani kε dúbu ûgbangba, akū ní píni kokari vī Musa doka musu.

21 Ò mà kũ ntẽn yã da Yuda kũ ò kú buri pãndenõ ténoñe ò kpẽ li Musa dokane, òsun t̄s zõ n̄ nénoñero òsungõ n̄ futeokarayãñ kūnaro.

22 Óni ke deraa? Zaakũ oni gí n suna yã mairo.

23 N̄ ke lákũ óni onne nà. Ó té gbẽnõn siikõ kenõ lé kè Luda.

24 N̄ n̄ sé à gé gbà bo á zidane, n̄ n̄ fína bo de ò le ò mi bo, gbẽ sïnda píンki gõ dõ kũ yã kũ ò mà n musu bi yāpuranlo. Oni e kũ mokõn sõ n̄ té Musa dokai.

25 Buri pãnde Yesu náanikerinõ sõ, o takada kè o òníne o zeo ò mi kẽ nòbõ kũ ò sa òo tānaaaa kũ aruo kũ nòbõ kùtukpanasario kũ pâpâkeñaaao.

26 Akũ Pɔlu gbẽ pìnc sè à tà kūnwo. Kū gu dò, ò gbà bò n̄ zidane, akũ à gè Luda ɔnn de à gbâbogɔrɔ lé dítè kũ sa kũ oni o n̄ baadineeo.

Pɔlu kuna Luda ɔnn

27 Kū gbâbona gorɔ suppla bire kà lakana, Asia bùsu Yuda kenõ Pɔlu è Luda ɔnn. Ó té kà parigu, akũ ò a kù.

28 Òten wiki lé ò pì: Isarailanõ, à ó leo. Gbẽ díkõna mé àdigõ yã da gbẽ sïnda píñkinẽ gu sïnda píñkia, kũ à bo ó gbẽnõ yã kpẽ kũ ó dokao kũ gu díkõnao. Abire gbera à dökè kũ Luda ɔnnwo dɔ à gën kũ Girikinõ.

29 Ò ò le kũ ò Efesu gbẽ Torofimu è kũ Pɔluo wëte gûn yã yâime, akũ òten da Pɔlu gè kâao Luda ɔn gûmme.

30 Wëte wà, gbẽnõ bò kũ bàao zaa gu sïnda píñkia ò sù ò Pɔlu kù Luda ɔnn ò a gâtè ò bò kâao. Gwe gõnõ ò Luda ɔn pìli gbànõ tâta.

31 Kû ò ye ò a dε, yã pì baaru Romu sozanõ gbẽ zõkõ kînaa lè, à mà Yurusalemu wà.

³² Gwe gɔ̄nɔ à soza bàdenɔ sè kū a bàsaridenɔ, akū ò gèm̄ma kū bàao. Kū gbēnɔ sozanɔ gbē zɔ̄kɔ̄ pì è kū sozanɔ lele, ò Pɔlu gbēnaa tò.

³³ Akū gbē zɔ̄kɔ̄ pì nà Pɔlui à a kū à pì ò a yī kū mɔ̄kakɔ̄ananɔ mèn pla. À ná à pì: Dín gbē pì ū? Bó yān à kɛ̄e?

³⁴ Akū zàa gūn gbēnɔ ten wiki lé òtən yā dokɔ̄nɔ oro. Kū zuka dí tó gbē zɔ̄kɔ̄ pì fɔ̄ à yā pì sānsān maro, à pì ò gé kāao sozanɔ bùran.

³⁵ Kū ò kà kāao didikia, sozanɔ mē ò a sè gbēnɔ nanakɔ̄ana yāi.

³⁶ Zaakū gbē sīnda píンki téi kū wikio òtən pi: À a dɛ.

Pɔlu gina kū a z̄idao

³⁷ Kū ò ye ò gē kū Pɔluo sozanɔ bùran, akū à gbē zɔ̄kɔ̄ pì là à pì: Ìni we mà yā oñne yá? Akū à a là à pì: Ndì Giriki yā ma yá?

³⁸ Misila gbē kū à fùtē kū gbānadenɔ z̄ina à gèe gbárannan kū bùsuderi gbēnɔn dùbu siikɔ̄nɔm̄e n ūroo?

³⁹ Pɔlu wèa à pì: Yudan ma ū. Ò ma i Taasu, Silisia bùsumme. Wëtë tósaridenlo. Ma wé kèmma n̄ ma gba zé mà yā o gbēnɔn̄e.

⁴⁰ À a gbà zé, akū Pɔlu zè didikia à o sè gbēnɔn̄e. Kū ò yìtē kítikiti, à yā oñne kū Eberu yāo à pì:

22

¹ Ma gbēnɔ kū ma marenɔ, à sā kpá à ma yāz̄e ma tera.

² Kū ò mà àtən yā oñne kū Eberu yāo, ò zè kítikiti. Akū Pɔlu pì:

3 Yudan ma ū, ò ma i Taasu, Silisia bùsumme, akū ma kēfēn blè wētē gūn la. Gamalieli kīnaan ma doka kū ó dizinō kūna dàdan a zéa. Má ania vī Ludanē lákū á kun nà gbāra á píni.

4 Ma wé tādonyī zé pì sérinō ari n̄ gbēkenō gāga, ma gōgbē kū nōgbēnō kūkū ma n̄ ká kpésiran.

5 Sa'oriki kū gbē zōkōnōn de ma sēedadeno ū n̄ píni. Ma takada kū ò kē Damasuku Yudanōne sì n̄ sī, mateñ gē gwe mà gbē pīnō kūkū mà su kūnōwo Yurusalemu ò wé tāmma.

*P̄lu a Yesu zé sena bābannenaa
(Zīr 9:1-19, 26:12-18)*

6 Kū má té zén, ma ka kāni kū Damasukuo ifāntē kā mīdangura, akū kānto gupura zōkō bò ludambē à dāmala.

7 Ma bo ma lete zītē, akū ma kòtoo mà ò pīmēnē: Solu, Solu, à kē dera ntēn wé tāmaa?

8 Akū ma pī: Dīmē n̄ ū, Dikiri? Akū à pīmēnē: Makūmē Yesu Nazera kū ntēn wé tāa ū.

9 Gbē kū ò kú kūmaonō gupura pī è, ama odi gbē kū àten yā o kūmao kòto maro.

10 Akū ma a là: Bón mani kēe, Dikiri? Akū à pīmēnē mà fute mà gē Damasuku. Gwen oni yā kū a dītemēnē mà kē omēnē píni.

11 Gupura pī í gbāna tō ma wé dí gu e doro, akū ma gbēnō ma kū ma ḥa ò gē kūmao Damasuku.

12 Donyīri ke kú gwe kū ḥodi pine Anania. Àdi mī nate Luda dokanē, akūsō Damasuku Yudanō píni dì a tó nna sí.

13 À sù ma kīnaa à zè ma sare, akū à pīmēnē: Solu ma gbē, n̄ era n̄ gu e. Gwe gōnō ma wé wè, akū ma a è.

¹⁴ À pì ó dizinɔ Luda mé à ma se de mà wé ke pla kū Gbẽ Manao mà yã ma a lén mà a pɔyenyïna dõ.

¹⁵ À pì manigɔ de a sèedade û màgɔ yã kū ma è kū yã kū ma màao o gbẽ sïnda pínkine.

¹⁶ Akū à pì bón maten dã dɔɔ, mà fute mà da'ite ke ma durunnañɔ ni këma kū à sisinaao.

Pɔlu zïna buri pàndenɔ kïnaa

¹⁷ Kū ma era Yurusalemu, maten adua ke Luda ñnn, akū ma wégupu è.

¹⁸ Ma Dikiri è, à òmene mà ke likalika mà bo Yurusalemu, zaakū gbẽñɔ ni yã kū maten o a musu síro.

¹⁹ Akū ma pì Dikirine, ò dõ sãnsãñ kū madigɔ gẽ aduakekpε kū aduakekpεñwo de màgɔ a náanikerinɔ ká kpésiran ògɔ ñ gbẽ.

²⁰ Kū òtèni à sèedade Sitiví de sɔ, makū má kú gwe ma ze kū a dèrino má ñ utanɔ kūnañne.

²¹ Akū Dikiri pìmene mà gé, áni ma zí ari buri pàndenɔ kïnaa zàzã.

Pɔlu bi Romu gbẽme

²² Ò sã kpà a yai ari à gèe à kà buri pàndenɔ yã pìia, akū ò nà wikia ò pì: Á a dε! Gbẽ dí taka kunna zé vïro!

²³ Òtèn wiki lé òtèni ñ utanɔ kpuke òtèn bùsutiti fã musu.

²⁴ Akū Romu sozanɔ gbẽ zɔkɔɔ pì ò gẽ kū Pɔluo ñ bùran, ò a gbẽ kū flåao ari à yãpura o ò le ò yã kū òtèn wiki dɔa a yai ma.

²⁵ Kū òtèn Pɔlu ñno poro de ò a yï, à pì soza bàde kū à kú gwene: Á a zé vï à Romu gbẽ gbẽ yãkpatékennaa sari yá?

26 Kū sozaa pì yā pìi mà, à gèe à pì n̄ gbē zōkōnε: Bón ūni kεe? Gbē pì bi Romu gbēmε.

27 Akū gbē zōkō pìi sù à Pɔlu là à pì: N̄ omεnε, Romu gbēmε n̄ ū yá? À wèa à pì: Ee.

28 Akū gbē zōkō pìi pìnε: Ma ḡog dasi kpàmε, akū ma gō Romu gbē ū. Akū Pɔlu pìnε: Makū sō ò ma i a ūmε.

29 Akū gbē kū ò yei ò yā lalaa yānō bòru kpe gōnō. Kū gbē zōkō pìi dō kū Pɔlu bi Romu gbēmε, vīna a kū kū à tò ò mō kàa yāi.

Yuda gbānadenō yākpatekεna kū Pɔluo

30 A gu dō kū gbē zōkō pì ye à yā kū Yudanō sùo sānsān ma, à mō pōroa, akū à sa'orikinō kū Yuda gbānadenō kàkara à sù kū Pɔluo n̄ are.

23

1 Pɔlu wé pè gbānadenō à pì: Ma gbēnō, yāke tεni ma swē vī Luda arεro ari kū a gbārāo.

2 Akū sa'oriki Anania ò a dogarinōnε ò a lé a léa.

3 Akū Pɔlu pìnε: Luda n̄ lé se, bisāsiri kaka n̄. N̄ vutεna ntεn yākpate ke kūmao doka musu, akū mōkōn sō n̄ bo a kpe, n̄ pì ò ma lé.

4 Akū dogari pìnε pì: Mōkōmmε ntεn Luda sa'oriki sōsō le yá?

5 Pɔlu pì: Gbēnō, má dō sa'orikinlo, zaakū ò k̄ Luda yān ò pì òsun ó bùsu gbānade tó vāni síro.

6 Pɔlu dō kū gbānade pìnε gbēkenō bi Sadusinōmε, n̄ gbēkenō sō Farisinō, akū à ònínε gbāngbān: Ma gbēnō, Farisin ma ū, Farisinō néñ ma ū. Gènō vuna tāmaa kū má vī yāin átεn yākpate ke kūmao.

7 Kū à yā pìò, Farisinɔ kū Sadusinɔ fùtε kū kőo kū lékpakɔao, akū kɔkakararinɔ kpàatε leu pla.

8 Sadusinɔ dì pi gènɔ dì vuro, akūsɔ malaikanɔ kū nininɔ kunlo. Farisinɔ sɔ ò zè kū yā pìnɔo píni.

9 Ò zuka gbāna kà n té, akū Farisi kū òdi doka dańne keno fùtε kū lékpakɔa gbānao ò pì: Ódi yā vāni ke le gbɛ diaro. Tó nini ke malaika mé à yā òne sɔ bi?

10 Kū lékpakɔa kè gbāna, sozanɔ gbɛ zɔkɔ ten vīna ma de gbēnɔ sún Pɔlu ke yákiyakiro yāi, akū à ò a sozanɔne ò kipa ò gɛ n té ò a kū ò gé kāao n bùran.

11 Zī birea gwāani Dikiri bò à sù Pɔlu à pì: N laakari kpátε! Lákū n ma yā ò Yurusalemu la nà, séde n o Romu dɔ.

Lékpakūsūna Pɔlui

12 Kū gu dɔ, Yuda keno kàkara asiri gǔn ò la dà ò pì oni pó blero oni í miro ari ò gé Pɔlu d eo.

13 Lékpakūsūrii pìnɔ de gbēnɔn buplala.

14 Ò gɛe sa'orikinɔ kū gbɛ zɔkɔnɔ kīnaa ò pìñne: O sì kū Ludao o pì tó ódi Pɔlu d ero, tó o pó blè, Luda láari bowá.

15 Ákɔnɔ kū gbānadeno á píni à gé à o sozanɔ gbɛ zɔkɔne à suáre kū Pɔluo lákū ò pi á ye à a yānɔ tāasi ká tera de a káakupɔla bà. Ókɔnɔ sɔ ónígɔ kú soru gǔn ò a de zén ari àgɔ gé ká la.

16 Kū Pɔlu dāre négɔgbɛ n yā kū ò gɔgɔ pìò mà, akū à gɛe à gɛ sozanɔ bùran à ò Pɔlunɛ.

17 Akū Pɔlu soza bàde sìsi à pìne: N gé kū kefenna dio á gbɛ zɔkɔ kīnaa, zaakū à ye à baaru ke kpáne.

18 Akū à a sè à gèe kāao n̄ gbē zōkō kīnaa à pì: Pɔlu kū ò a dà kpén ma sisi à kúte kēmenē mà su n̄ kīnaa kū kēfenna dio. À yāke vī à ye à onne.

19 Akū gbē zōkō pì kēfenna pì kū a ḥa à gèe kāao gukpado n̄ pla, akū à a là à pì: Bó yān n̄ vī n̄ omenee?

20 Akū à pì: Yudanɔ mé ò lé kpàkūsū, ò ye ò kúte kenne n̄ su kū Pɔluo n̄ gbānadenē zia, lákū ò pi ò ye ò a yā gwa tera de a káakupɔla bà.

21 Nsun weńnero, zaakū n̄ gbēnɔ tēni a dā zén ò de gbēnɔn buplala. Ò la dà ò pì oni pɔ blero oni í miro ari ò gé a dεo. Ò soru kē kò, n̄ yān n̄ sā dɔi.

22 Gbē zōkō pì pì kēfenna pìne: Nsun tó gbēke dɔ kū n̄ omeneo. Akū à a gbàre.

Pɔlu gbarəna Sizaria

23 Akū à soza bāde gbēnɔn planɔ sisi à pìne: À o soza fēnedade gbēnɔn wàa donone ò soru kē ò gé Sizaria ɔkɔsi úblegorɔ kū sɔde gbēnɔn baaakɔ akurinɔ kū sáride gbēnɔn wàa dono.

24 À sɔ yā keke Pɔlunε à dia à géo bùsu gbē zōkō Felisi kīnaa aafia.

25 Akū à takada kēne à pì:

26 Bùsu gbē zōkō Felisi, makū Kalaudiu Lisia ma takada díkīna kēnne ma fɔ kpàmma.

27 Yudanɔ mé ò gbē díkīna kū ò ye ò a dε. Kū ma a dɔ Romu gbē ū, akū ma ge kū sozanc ma a sìmma.

28 Kū má ye mà a taari kū ò lèa ma, ma a sè ma ge kāao n̄ yākpatekerinɔ kīnaa.

29 Gwen ma dɔn kū taari kū ò lèa bi n̄ doka yāmε, adi yā kū à kà ò a dε ke ò a da kpésiran kero.

30 Kū ò lé kpàkūsüi, ò a yā kpāni kèmēnē, akū ma a gbàremma ḡnō ma ò yādenōnē ò gé kū a yāo n kīnaa gwe.

31 Akū sozanō kè lákū ò òníne nà ò Pɔlu sè ò gèe kāao Antipatari gwāani.

32 Kū gu dì, soza kū òten tāa o gèsée pìnō Pɔlu nà s̄denōnē n̄ c̄i ò do kāao are, akū ò èra ò tà n̄ bùran.

33 Kū s̄denōnē kà Sizaria, ò takada pìi kpà bùsu gbē zōkō pìia, akū ò Pɔlu nàne a ōi.

34 Bùsu gbē zōkō pì takada pì kyó kè, akū à Pɔlu là bùsu kū à bòn. À mà kū Silisia bùsuun à bòn,

35 akū à pìne: Tó gbē kū ò yā vī kūnwōnō sù, mani ma lákū oni o nà. Akū à pì ògō a dākpā Hērōdu kipakia.

24

Yudanɔ Pɔlu káarakpanaa

1 Gōrō ssoro gbéra sa'oriki Anania sù Sizaria kū gbē zōkō keno kū dokadōri kū òdi pine Tetuluo. Ò sù Pɔlu káara kpá bùsu gbē zōkō kīnaa.

2 Kū ò Pɔlu sisi, Tetulu fùtē àten yā daala à pì: Felisi, kū n arubarikaaò ó bùsu katena aafia. N zia laasunlena mé à ó bùsuu kè mana.

3 Ódi n tó nna sí ògō n sáabu kpá gu sīnda píñkin gōrō sīnda píñki.

4 Kū má ye mà n yā gágáro, mani wé kēmma n̄ sùru ke kūoo n̄ ó yā fítinna dí ma.

5 O è kū gbē pì bi gudériime. Àdi yákete da Yudanɔ té andunia gún píñki, à de donyīze éke kū òdi n̄ sisi Nazeradenō don'arede ū.

6 À ye se à Luda ḥn gbà lé, akū o a kù.

7-8 Tó n a làla n zīda, īni taari kū ó lèa yápura dō.

9 Akū Yudanɔ yã'i kàra ò pì len yã pìnɔ de le.

Pɔlu gina kū a z̄idao Felisi arε

10 Akū bùsu gbẽ zɔkɔɔ pìi mìi kè dékū Pɔlunɛ de à yã o. Akū Pɔlu pì: Lákū má n dɔ yãkpatekeri ū bùsu dí gũn a wɛ dasi kè, a yãi maten i ma mibona yã o ma laakariia.

11 Tó n gbɛka, oni onne kū ma gëna Yurusalɛmu mà donyï kε de gɔrɔ kuri awɛplalaro.

12 Odi ma e maten lékpakɔa ke kū gbɛkeo Luda ɔnnlo. Odi ma e maten yãkete da aduakekpɔnɔ gũn ke wɛte gũnlo.

13 Gbẽ pìnɔ ni fɔ ò taari kū ò lèma sèedade lennero.

14 Ma sì kū zé kū òten sisi donyïze ékε pìi gūnn maten do ó dizinɔ Ludai. Má yã kū ò kè Musa doka gūn kū annabino takadano náanikena píni.

15 Ma wé dɔ Ludai lán mókɔnɔ bà, kū gbẽ mananɔ kū gbẽ vâninɔ ni vu ní píni.

16 A yã mé à tò madìgɔ ma z̄ida toto gɔrɔ sǐnda píni de ma swɛ súngɔ vĩ Luda arε ke bisásiri arero.

17 Ma wèkena kū ma bùsuuo gbéra ma εra ma su ma ɔ dàrmma ma sa ò

18 Luda ɔnn. Kū maten sa o ma gbàbonaa gbéra, akū ò ma le gwe. Mádi gbẽnɔ kákararo, yãkete kunlo.

19 Asia bùsu Yuda kenɔmε yãdenɔ ū. Séde ò su ò yã bo kɔ lén n kínaa.

20 Tó lenlo, n tó gbẽ kū ò kú lanɔ dà kū ò lèma gɔrɔ kū ò yãkpate kε kúmao o.

21 Sé yã mèn do kū ma òníne kū kòto gbânao, gènɔ vuna yã musun òten yãkpate kε kúmao.

22 Felisi Yesu zé bokotena dō, akū à lá kù Yudanɔ yāla à pì: Tó sozanc gbē zɔkɔ Lisia sù, mani á yā mì dεáre.

23 À ò soza bàdenè àgɔ Pɔlu dākpā, ama à a gba zé à ūam pá, à tó a gbēnɔ kpái.

Pɔlu kunna kpésiran Sizaria

24 Gɔrɔ pla gbera Felisi sù kū a Yuda nanɔ kū òdi pine Durusilao. À Pɔlu sìsi, akū à Kirisi Yesu náanikena yā màa.

25 Pɔlu ten yā o manakennaa musu kū zidakūnadɔnnaao kū yākpatekena kū àten suo, akū vīna Felisi kù à pì: N fute ñ tá gīa. Gɔrɔ kū ma o lè mani era mà n sisi.

26 Atén wé dɔ Pɔlui kū ani gusaregba daaremɛ, akū àdigɔ a sisi gɛn baaakɔ à su fàai bo kāao.

27 Kū à kè wé pla, Pɔsiu Fesutu vùtè Felisi gɛnɛ ū. Kū Felisi ye àgɔ nna kū Yudanɔ yāi, akū à Pɔlu tò dana kpésiran.

25

Pɔlu zè kū gɛna Siza kīnaao

1 Fesutu vutena kpatan gɔrɔ aakɔ gbera à fute Sizaria à gèe Yurusalemu.

2 Gwen sa'orikinɔ kū Yuda gbānadeno sù a kīnaa ò fute kū Pɔlu yāo. Ò wé kèa

3 à sùru ke à tó Pɔlu su Yurusalemu. Zaakū ò zèo ò tankute kpákpane zén ò a deme.

4 Akū Fesutu plíne: Pɔlu kú kpésiran Sizaria, makū sɔ mani tá gwe tera.

5 Á gbānade kenɔ su ò gé kūmao. Tó à yā vāni kèmɛ, áni o.

6 Fesutu kè kũníwo lán gorɔ sɔraakɔ ke gorɔ kuri taka bà, akũ à èra à tà Sizaria. Kū gu dò, à vùte a tìntinnwa à pì ò mó kū Pɔluo.

7 Kū ò sù kāao, Yuda kū ò bò Yurusaleμunɔ likai, akũ ò yã zɔkɔ kū odi fɔ ò a sèedade lèronɔ dia dasidasi.

8 Pɔlu zè kū a zīdao à pì: Mádi taari ke Yudanɔ doka ke Luda ὄnnnerø, ke Siza.

9 Fesutu ten wete àgɔ nna kū Yudanɔ, akũ à Pɔlu là à pì: Ìni we ñ gé Yurusaleμu de mà yākpate ke kūnwo gwe yã díñ musu yá?

10 Pɔlu pì: Siza doka kū à kù ò yākpate keomenɛ aren mà zen la. Mádi taari ke Yuda kenero lákū mɔkɔn ñ dɔ sānsān nà.

11 Tó ma taari kū à kà ò ma dε kè, maten gó mà garo. Ama lákū mádi yã kū gbẽ díñ ten o ma musu ke kero nà, gbẽke zé vĩ à ma kpámmaro. Gena Siza kīnaan ma zeo.

12 Kū Fesutu lé kpàkūsú kū a gbẽnɔ à pì: Kū Sizame n zeo, a kīnaan ìni gén.

Gena kū Pɔluo kína Agaripa kū Benisio are

13 Gorɔ pla gbera kína Agaripa kū Benisio sù Sizaria de ò fɔ kpá Fesutua.

14 Kū òten gorɔ pla ke gwe yái, Fesutu bò kū Pɔlu yão kína pìne à pì: Gōgbẽ ke kú la kū Felisi a tò da kpésiran.

15 Kū ma ge Yurusaleμu, sa'orikinɔ kū Yuda gbẽ zɔkɔnɔ sùmenɛ kū a yão ò pì mà sùru ke mà yã daala.

16 Ma pìne tó gbẽ kū ò sù kū a yão dí zé le à kɔ e kū gbẽ kū ò yã vĩ leelènɔ à yã wèmmaro, ókɔnɔ Romudeno odì a kpámmaro.

¹⁷ Kū o su la lеelε, mádi zεzεro. Kū gu dò g᷑nɔ, akū ma vute ma tìntinnwa ma pì ò mɔmεnε kū adeo.

¹⁸ Gbē kū ò taari lèaa pìnɔ yā ò, odi yā vāni kū maten kpákpa o a musuro.

¹⁹ Ò yākete vī kāao n̄ donyīzε yā musu kū g᷑gbē kū òdi pine Yesu yāo. À gà, akū Pɔlu zè kū a kunna wèndin yāo.

²⁰ Ma bídì kè yā pì zé d᷑naaa, akū ma a là tó à ye à gé Yurusalemu ò yā pì g᷑g᷑nε gwe.

²¹ Akū Pɔlu pì Romu kínan a zεo òg᷑ a kūna. Akū ma pì òg᷑ a dākpā ari màg᷑ gé a gbarε Sizaa.

²² Akū Agaripa pì Fesutunε: Má ye mà gbē pì yā ma ma zīda. Akū Fesutu pì: Ìni yā ma a lén zia.

²³ Kū gu dò Agaripa kū Benisio sù kū gakuri z᷑k᷑o, akū ò g᷑ kōkakarakεkpēn kū soza gbē z᷑k᷑nɔ kū wēte gbē bēeredenɔ. Kū Fesutu yā ò, ò sù kū Pɔluo.

²⁴ Akū Fesutu pì: Kí Agaripa kū ák᷑nɔ kū á kú kūoo lanɔ píni, a gbē dí è yá? Yuda kū ò kú Yurusalemunɔ kū gu dínɔ n̄ píni gbē pì yā sè ò sùoma, òten wiki léma ò pì à mana àg᷑ kun doro.

²⁵ Makū sõ, mádi e à yāke kè kū à kà ò a dero, akū lákū à zè kū Sizao nà, ma zεo mà a gbarεa.

²⁶ Mádi yā pì gbá d᷑ gbasa mà takada kē kínanε a yā musuro. A yā mé à tò ma su kāao á are, atēnsa mɔk᷑n kína Agaripa, de yālalanaaa gbéra mà yā le mà kē.

²⁷ Zaakū purusuna gbarεmmana taari kū ò lèa sānsān onaa sari zé vī ma kínaaro.

26

Pɔlu a zīda yā bɔkɔtēna kína Agaripa are

¹ Akū Agaripa pì Pɔlunε: Ñ zé vĩ ñ n yã o. Akū Pɔlu ḡ sè à a z̄ida yã bɔkɔtε à pì:

² Kí Agaripa, ma è ma mìnna kè, kū ma lè mateni ma z̄ida yã bɔkɔtε n are gbāra taari kū Yudanɔ dìma píンki yã musu.

³ At̄ensa kū ñ Yudanɔ futeokarayā dɔ píンki kū ñ yāketenɔ. Abire yāi ma wé kèmma ñ ma yã dí māmēnɛ.

⁴ Yudanɔ ma kunna dɔ zaa ma né fíti z̄i naana zaa ma bùsun ari Yurusalemu.

⁵ Ó ma dɔ à gìi kè. Tó ò yei, oni fɔ ò o kū má kú ó doyñirinɔ gâ kū à gbāna kū Luda yão kū òdi pi Farisinɔ té.

⁶ Tera sà òtεn yākpate kε kūmao kū ma wé dɔ lé kū Luda sè ó dizinɔnɛei yāi.

⁷ Ó buri mèn kuri aweeplanɔ dìgɔ do Ludai fānante kū gwāanio wédonà lésena dokɔnɔ pìii. Kí, tāmaa pì yāin Yudanɔ fùtemai.

⁸ Bóyāin Luda gènɔ vunaa kèáre yāzɛsari ū sée?

⁹ Makū sɔ yã, ma zeo kū yã kū ani bo Yesu Nazera kpe píンkin manigɔ ke.

¹⁰ Len ma kè le Yurusalemu. Sa'orikinɔ ma gba zé, akū ma Luda gbénɔ kà kpésiran dasi. Tó òtεni ñ dɛde sɔ, ma lé dìgɔ kú a gūmmɛ.

¹¹ Madìgɔ gé aduakɛkpε kū aduakɛkpεo gèn baaakɔ, màgɔ wé tām̄ma mà gã nam̄ma de ò ledi kpá Yesui. Ma po fēnaýi, akū madì gé warì dɔm̄ma ari buri pānde wētεnɔa.

*Pɔlu a Yesu zé sena yā'onaa
(Zīr 9:1-19, 22:6-16)*

¹² Abire yāi maten gé Damasuku kū doka kū sa'orikinɔ ma gbarεooo.

13 Kína, kū má té zén kū ifántēo di mìdangura, ma gupura è à bò ludambé à damala kū ma gbēnō, à pāsī de ifántēla.

14 O lète zítē ó píni, akū ma kòtoo mà ò òmenē kū Eberu yāo ò pì: Solu, Solu, à kè dera ntēn wé tāmaa? Lèzōna kū gbáo kyate sari ten wari dōmma fá!

15 Ma pì: Díme n ūu, Dikiri? Akū Dikiri pì: Makūmē Yesu kū ntēn wé tāa ū.

16 N fute ñ zε. Ma bo ma summa de mà n sé ma zíkeri ūmē, ñgō de yā kū n è kū yā kū mani mōnnēoo sèedade ū.

17 Mani n sura ba Yudanō oī kū buri pāndenō. Mani n zírmá

18 de ñ n wé kēñne, ò kpε li gusiranε ò are dō gupuraa, ò bo Setan gbānan ò gε Luda pón, de ñ durunnanō le à kērnma, ñ baka gō kú kū Luda gbēnō ma náanikena yāi.

Pɔlu zíkəna Yesunε

19 Kí Agaripa, àkū mé à tò mádi gí ludambé gbē kū à bò à sùma yāiro.

20 Ma waazi kè Damasuku gĩa kū Yurusalemuo, akū ma kè Yudea bùsu gu sǐnda pínkia kū buri pāndenō kínaao. Ma òníne ò nèse lité ò are dō Luda, ò yā kū ani tó ò dō kū ò nèse lité kε.

21 Abire yāin Yudanō ma kū Luda ɔnn, ò ye ò ma dε.

22 Luda kpányīn má kunwo ari kū a gbārao, akū má zena a sèedade ū né fíti gbē zɔkɔnōne ñ píni. Madì yā pānde oro, sé yā kū annabinō kū Musao ò à kε baasiro.

²³ Ò pì Arumasihu ni wari le, àkū mē ani fute bona gan káaku à gupura yā o Yudanone kū buri pāndeno.

²⁴ Kū Pɔlu teni a zīda yā bokote le, Fesutu wiki dà à pì: Ìa kàmman yā Pɔlu? N dōna zōkō mē àteni n mì lite.

²⁵ Akū Pɔlu pì: Ìa dí kámaro, gbē bērēde Fesutu. Yāzeden maten o, akūsō yāpuramē.

²⁶ Kí, lákū n yā birenō dō nà mani fō mà yā onne súsu vīna sari. Má dō kū a ke dí ke n mì kpero, zaakū yā pì bi gukpado yānlo.

²⁷ Kí Agaripa, n yā kū annabino òò sì yá? Má dō kū n sì.

²⁸ Akū Agaripa pì Pɔluné: Goro fíti dí lén ntén da ìni fō n ma lite mà gō Yesude ūn yá?

²⁹ Pɔlu pì: Bee tera ke gikena má yei, gó Luda wè. Adi ke ndonlo, kū gbē kū òtēni ma yā ma gbāranō n píni, ó gō lákū má de nà mòkakjana díno baasi.

³⁰ Akū kína pì kū bùsu gbē zōkōo kū Benisio fute kū gbē kū ò kakarana gweno.

³¹ Kū ò bòte, òtēn o'okjone: Gbē pì dí yā kū à kà ò a de ke ò a da kpésiran kero.

³² Akū Agaripa pì Fesutuné: Tó gbē pì dí ze kū gena Siza kīnaao yāro, de óni fō ò a gbaré.

27

Gena kū Pɔluo Romu gó'ite gun

¹ Kū ò zèo ò da Itali zén, akū ò Pɔlu kū purusuna kpara keno nà soza bàde kū òdi pine Yuliuné a òñ. À de soza gà kū òdi pi Siza sozanō don'aredenō do ū.

² O gẽ gó'ite kū à bò Adaramitiumu gũn, àtẽn bɔtẽ kū Asia bùsu wẽteno, akū o da zén. Masedonia bùsu gbẽ Arisitaku Tesalonika kú kúoo.

³ Kū gu dò o ka Sidõ. Yuliu Pɔlu kúna kū nèsedoo, akū à a gbà zé à gé a gbẽno gwa, de ò kpái.

⁴ Kū o bo gwe, o ka í dagura. Kū ũa tẽn daóle yái, akū o do Sipiru bùsuui kpe kpa.

⁵ Táa'ona ísira dagura o do Silisia kū Pamfilia bùsunõi, akū o ka Mira, Lisia bùsun.

⁶ Gwen soza bàde pì Alesandaria gó'ite kū àtẽn gé Itali lèn, akū à ó kán.

⁷ Gɔrɔ keno gũn ó tá bùsa. O ɔsi kà ari o ka Sinidu léa. Kū ũa dí wewere ò gé súsuro, o pāne o bo Kεreti bùsu kpe kpa Salamone sare.

⁸ Osikanaa gũn ótẽn pā Keretinε, akū o ka gu kū òdi pi Gódɔki Manan. A kāni kū wẽte kū òdi pi Laseao.

⁹ Lákū o g̃i k̃e zén nà, ó gena are g̃ò kari yã ũ, zaakū Yudano léyigɔrɔ g̃e k̃ò. A yã mé à tò Pɔlu lé dàm̃ma

¹⁰ à pì: Gbẽno, ma è tá dí ni su kū ásaru zɔkɔo kū kisirao. Adi ke gó pì kū a asonõ adonlo, kū ókɔnɔm̃e se.

¹¹ Ama soza bàde gódɔdɔri kū gódeo yã sì de Pɔlu póla.

¹² Gu pì mana ò gó dɔn ò bunsire blenlo, akū gbẽno zè dasi kū ò era ò da zén ò tá. Ò ye ò ká Fenisi, wẽte kū à kú Kεreti ifālɛt̃e kpa, tó ani sí ke ò bunsire ble gwe.

Zàga ũa futena ísirala

¹³ Kū ũa busε fùte g̃ènɔmidɔki kpa, òtẽn da ò fɔ ò ñ pɔyeina k̃em̃e. Akū ò ñ gó pòro ò dà zén òtẽn pā Keretinε kānikāni.

14 Adi gì kero zàga'ĩa gbâna kũ òdi pi ã pâsî bò Kereti kpi kpa.

15 À gó lîte, ódi fñ ò are dɔa doro, akû o gõ téi.

16 Kû à ó kpá luan fítinna kû òdi pi Kodai, à kèwá sàna fíti. Osikanaa gûn o ó gó fítinna surababô lè o kû gwe.

17 Kû ò sè ò g  o gó z  k  o gûn, akû ò kèke ò bàa dò gó z  k  o p  ia. Kû òt  n v  na ke Libia bùsu í sàrara g  nan   y  i, akû ò gó kúra gb  re ín ò g  té ïai.

18 Kû gu dò, lákû zàga'ĩa kp  e àt  ni ó gó y  pay  pa gb  ngb  n n  , akû ò n   ason   zuzunaaa í gûn.

19 A góro aak  de z   ò n   gó z  k  b  n   b  te ò k  te n  z  da.

20 À k   góro ūgbangba if  nt   kû susun  n   d   boro, ïa pâsî p  i kû leg  o d   kp  tero. Surabana t  maa kû ó v   y   làkaw   p  nki.

21 O góro pla k   ódi le o p   bl  ro, akû P  lu f  t  e à pi  ne: Gb  n  , t   a ma y   m  m  e y  , de ódi fute Kereti, kisira kû ásaru d  n   gbasa à ó léro.

22 Ari tera mat  n lé da  wa à laakari kp  te! Á gb  ke ni garo, sé gó p  i yaka.

23 G  a gw  ani Luda kû má de a p   ū mat  n doi malaika bò à s  uma

24 à p  : Nsun v  na kero, P  lu. Séde ñ Siza are le. Luda gb   kû ò k   k  n  wo gó g  nn   b  onne aafia n   p  nki.

25 A y   m   à t   gb  n  , à laakari kp  te! Má Luda n  ani v   k   ani ke l  k   à òm  ne n  .

26 Séde ò k   luan ke í s  araran.

27 A góro g  ro donsaride z   gw  ani ïa pâsî p   t  ni ó g  t   Adariatiki íla ari tera. Akû liz  ndo gó gb  n   t  n da o ka k  ni kû í baraom  .

28 Akū ò bà ílögwabco gbàre ín, ò è gàsákuru basiikõ. Kū à kè saa fíti ò gbàre dɔ, ò lè a lòkotoo kà gàsákuru baaakõ.

29 Òtẽn kpana gbèla vĩna kε, akū ò kúra mèn siikõ gbàre gó pòrɔ kpe, akū òtẽn adua kε de gu dɔm̄ma.

30 Gó gbènɔ ten zé wεte ò bɔtε gó gũn ò bàa lε, akū òtẽn gó surababco pìi kipa ò da íla, òtẽn ke lákū ò ye ò kúranɔ gbarε gó are bà.

31 Akū Pɔlu pì soza bàdenε kū a bàsaridēnɔ: Tó gbε birenɔ dí gɔ gó gũnlo, áni fɔ à boro.

32 Akū sozanɔ gó surababco bànɔ zɔzɔ ò tò à lètε ín.

33 Kū gu ye à dɔ, Pɔlu kúte kèñne ní píンki ò pɔ ble à pì: A gɔrɔ gεro donsarín gbāra a gɔ lokona pɔble sari.

34 Matẽn kúte keáre à pɔ ble de à gbāna le à bo aafia. Bee á mìkã mèn do ni létero.

35 Pɔlu yã bire onaa gbera à burodii sè à Luda sáabu kpà gbε sǐnda píンki wára, akū à è àtẽn só.

36 Ní gbε sǐnda píンki laakarii kpàtε, akū ò pɔ blè sà.

37 Ókɔnɔ kū ó kú gó gũnnɔ ó píンki o ka gbènɔn wàa do kpé baaakõ akuri aweesuddo.

38 Kū ò pɔ blè ò kà, ò pɔblewε bɔtε ò kà ín, de gó le à kε futa yai.

Gó'ite yakanaa

39 Kū gu dɔ, ò sìsìaa lè odi dɔro. Kū ò luankore è kū bùsu'atε sàraao, akū ò zéo ò gé kū góo í sàraran gwe, tó oni fɔ.

40 Ò kúranɔ pòro ò dà í gũn, akū ò báli gódpɔbɔnɔ bàa pòro gɔnɔ. Ò gó are biza pòro ũanε, akū ò mìi pè gu sàraa plìa.

⁴¹ Akũ ò sì bùsu'atẽn dõnaa sari, akũ gó zè gwe. Bùsu'atẽ pì gó are kũ gíngin adi fõ à yígáro, akũ ísõkéna kũ àtẽn káká kũ gbãnao tẽn gó pòrõ kpë yaka.

⁴² Sozanõ zèo ò purusunano dëde, de ní gbëke sún í kpá ò pitimímaro yãi.

⁴³ Ama soza bàde ye à Pɔlu mì sí, akũ à giínne ò ní pɔyeina kε. À pì íkparinõ doíne are ò kusi ía ò bikũ,

⁴⁴ gbë kparano gõ té ní kpë lí lèketenõ ke gó kasono musu. Len gbë sïnda píンki í bara lè aafia le.

28

Pɔlu kunna Malata luan

¹ Kũ o í bara lè aafia, o mà luan pì tón Malata.

² Bedeno ó sí kũ yenyõ manamana. Ò gbänakε kpàwái, ò té sàa lèwεre, zaakũ legũ nà manaaa, akũ ïa bòtε.

³ Pɔlu yàka kete kàkara à sù àtẽn ká téñ, pitiko kú a gũn. Kũ té puusu a pà, à bò à Pɔlu sò a ña.

⁴ Kũ bedeno mlèe pì è dɔ a ña, ò pìkõne: Gbë bire bi gbëderiime yâpura. Bee kũ à bikũ í bara aafia, yâpura dí wene àgõ kunlo.

⁵ Ama Pɔlu mlèe pìi gbâkε à dà téñ, adi póke kenero.

⁶ Gbëno wé dɔi kũ a ña ni ká à lítε à ga gwe gðñõmε. Kũ à giì kè, ò è póke dí a lero, akũ ò lë lítε ò pì, gbë pì bi tâna zõkõ kemε.

⁷ Gu pìi sareñ luan gbë zõkõ kũ òdi pine Publiu bε kunwa. À ó dítε gɔrɔ aakõ à nibøkenaa këwεre kũ yenyõ.

8 Publiu de wútena kū mèwānao àtēn bādubādu ke. Akū Pɔlu gɛ a kīnaa à adua kēne, à o nàa à a wèrekɔa.

9 Kū à kè le, luan pì gyāre kparanɔ sù a kīnaa, akū ò wèrekɔa se.

10 Ó ó kpe tà manamana. Kū ótēn tá, ò zànaa kèwεrε dɔ.

Pɔlu kana Romu

11 Ó kunna luan pìi gūn mɔ aakɔ gbéra o gɛ gó'ite kū à bunsire blè gwen o da zén. Gó pìi bò Alesandaria ò sìka tānanɔ sèedaa kèa.

12 Kū o ka Sirakusi, o gɔrɔ aakɔ kè gwe.

13 Bona gwe o do ílēi ari o ge káo Regiumu. Kū gu dɔ īa bò gènɔmidɔki kpa, a gɔrɔ pladen o ka Putεoli.

14 Wεtε pìi gūnn o Yesudenɔ lèn. Ó pì ò sùru ke ò azuma do ke kūñwo. O kè le, akū o da Romu zén.

15 Romu Yesudenɔ ó baaruu mà, akū ò sù daóle. Gbèkenɔ ó lé Apiu Etēn, gbèkenɔ sɔ gu kū òdi pi Kipakimèn'aakɔn. Kū Pɔlu ní é, à Luda sáabu kpà a laakarii kpàtε.

Pɔlu waazikèna Romu

16 Kū o ka Romu, ò Pɔlu gbà zé àgɔ kun adona kū soza kū anigɔ a dãkpão.

17 Gɔrɔ aakɔ gbéra Pɔlu Yuda gbè zɔkɔnɔ sìsi. Kū ò kàkara, à plíne: Ma gbènɔ, mádi zã Yudanɔnɛ yākearo. Mádi bo ó dizinɔ futeokarayáke kpéro, akū ò ma kū Yurusalemu ò ma kpa Romudenɔa.

18 Ó ma lala yāi odi yāke le ma musu kū à kà ò ma dero, akū ò ye ò ma gbarε.

19 Akū Yudanɔ bò ma kpe. Tilasi ma ze kū gena Siza kīnaao, adi ke má yā vĩ kū ma bùsu gbènɔnlo.

20 A yã mé à tò ma á gbéka, de ò kɔ̄ e mà yã o kãáo, zaakũ gbẽ kũ Isarailanɔ wé dɔ̄i yain ò mò dí kàmai.

21 Akũ ò pìne: Ódi takada ke le à bò Yudea bùsun n yã musuro. Ó gbẽke sɔ̄ adi bo gwe à sùwεrε kũ n baaru vãnioro.

22 O è à mana ò yã kũ n vĩ ma n lén, zaakũ o mà òdi donyïze pì vãni bo gu sñda pínkiamε.

23 Ò gorɔ̄ dìtekõne kũ Pɔluo, akũ ò sù a kĩnaa ñ kũ à kìpan dasidasi. À ye ò a yâze dɔ̄ Yesu yã musu, akũ à nà Musa dokaa kũ annabincɔ̄ yãñɔ̄, à kpata kũ à bò Luda kĩnaa yã òñne à bòkɔ̄teñne zaa kɔ̄nkɔ̄ ari ñkɔ̄si.

24 Gbẽkenɔ̄ yã kũ àten onɔ̄ zé lè, ama gbẽkenɔ̄ giì.

25 Kũ òten kẽkɔ̄a kũ lékpakɔ̄ao, Pɔlu yã mèn do kàrañne à pì: Yã kũ Luda Nini dà annabi Isayanε à ò á dizinɔ̄ne bi yápuramε, kũ à pì:

26 Ñ gé ñ o gbẽ kùnɔ̄ne,
onigɔ̄ sã kpá yâkemanaa sari,
onigɔ̄ gu gwa yâke' enaa sari.

27 Ò nèse vĩro de òsun ɔ̄ndɔ̄ kûro yãi,
ní sã gbâna de òsun yã maro yãi,
ní wé kukurena de òsun gu ero yãi,
zaakũ ò ye ò are ðɔ̄ma mà n gba aafiaro.

28-29 A yã mé à tò, àgɔ̄ dɔ̄ kũ Luda gbẽnɔ̄ zì kũ surabana yão buri pãndenɔ̄. Mókõnɔ̄mε oni sí.

30 Pɔlu kè kpé kũ àten fîna bo gûn wè pla mámmam. Àdigɔ̄ gbẽ kũ òdi su fâai bo kãaonɔ̄ kũ ɔplapla n píni.

31 À kpata kũ à bò Luda kĩnaa yã waazi kèñne à Dikiri Yesu Kirisi yã dàñne kũ laakariio kpatena, gbẽke dí kpánero.

**Luda yā takada kū Bisā yāo
Portions of the Holy Bible in the Busa language of
Nigeria**

copyright © 2005 SIM International

Language: Bisā (Busa)

Translation by: SIM

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-10-10

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

8631d380-7d17-5581-abf9-174814e8ccc3